

עיריית אור עקיבא

מכרז פומבי 11/2024

הזמנה להציע הצעות
למתן שירותי הסעדה למועדוניות, כיתות CP
וגני תקשורת

חוברת המכרז

עיריית אור עקיבא

מכרז פומבי 11/2024

לוח זמנים מכרז פומבי 11/2024
למתן שירותי הסעדה למועדוניות, כיתת CP וגני
תקשורת.

קריטריון	תאריך	הערה
מועד אחרון להעברת שאלות	עד ליום 28/7/2027 בשעה 12:00	בכתב בלבד, בפקס שמספרו 04-6108858 או במייל שכתובתו tali.h@oraqiva.muni.il יש לוודא קבלת אימייל/פקס בטלפון שמספרו 04-6108824
מועד אחרון להחזרת תשובות	עד ליום 29/7/2024 בשעה 15:00	תשובות ההבהרה והשאלות שנשאלו, יוחזרו לשואל ויעודכנו באתר העירייה תחת מסמכי המכרז וניתן יהיה לעיין בהם בכל עת.
מועד אחרון להגשת הצעות	עד 5/8/2024 בשעה 12:00	הצעות תוגשנה לתיבת המכרזים הממוקמת בלשכת מנכ"ל העירייה ברחוב רוטשילד 1 אור עקיבא. הצעה שלא תוגש במועד תיפסל ולא תידון בפני וועדת המכרזים.
מועד פתיחת תיבת המכרזים	5/8/24 בשעה 12:00	

מסמכים מצורפים:

1. פנייה למציעים.
2. נוסח ערבות להבטחת השתתפות במכרז.
3. נוסח ערבות להבטחת ביצוע חוזה.
4. נספח ביטוח.
5. טופס הצעת מחיר.
6. הסכם מתן שירותי הסעדה.
7. חוזר משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות.
8. הנחיית משרד הבריאות להזנה במוסדות חינוך, בתי ספר וגני ילדים.

עיריית אור עקיבא

מכרז פומבי

11/2024

מתן שירותי הסעדה במועדוניות, כיתת CP וגני תקשורת לשנה"ל התשפ"ה/ה'ו"ז

א. הוראות למשתתפים

1. עיריית אור עקיבא מזמינה בזאת להציע הצעות למתן שירותי הסעדה יומיים לשנות הלימודים התשפ"ה, התשפ"ו ו-התשפ"ז ל-5 מועדוניות, כיתת CP ולגני תקשורת באור עקיבא במסגרת מכרז פומבי ובכפוף להוראות דיני המכרזים החלות עליה כרשות מקומית.
2. ההצעה, שתינתן עפ"י חוזר משרד הבריאות מס' 10/2015 וכן עפ"י הנחיית משרד הבריאות להזנה במוסדות חינוך, בתי ספר וגני ילדים המצורפים בזאת בנספח ב' ונספח ג' בהתאמה, תימסר על גבי הטופס המתאים בלבד במעטפה חתומה ואטומה בשני עותקים, ותוגש עם יתר הנספחים והמסמכים הנדרשים, בהתאם להוראות פנייה זו והסכם ההתקשרות המצורף בזאת.
3. את המעטפה יש להכניס לתיבת המכרזים הממוקמת בלשכת מנכ"ל העירייה, בקומת הקרקע של בנין העירייה ברח' רוטשילד 1 באור עקיבא, וזאת לא יאוחר מיום 5/8/2024 עד השעה 12:00 בצהריים.
4. העירייה שומרת על זכותה לבקש כל מסמך ו/או פרט אחר כפי שיידרש על-ידיה ו/או נציג מנציגיה, לצורך הבהרת ההצעה, וכל מסמך או פרט כאמור יוגשו לוועדת המכרזים של העירייה לא יאוחר מ-7 ימים מיום הדרישה. לא הוגש מסמך ו/או פרט בפרק הזמן האמור – תהיה ועדת המכרזים רשאית לפסול את ההצעה.
5. מסמכי המכרז כוללים:
 - א. תנאים כלליים
 - ב. הצעה למילוי והגשה.
 - ג. חוזר משרד הבריאות בו מפורטים הנחיות ומפרט המזון הדרוש המומלץ ע"י משרד הבריאות.
 - ד. הנחיית משרד הבריאות להזנה במוסדות חינוך, בתי ספר וגני ילדים.
 - ה. חוזה (לרבות לויז' ותנאי תשלום), על נספחיו.
 - ו. נספח ביטוחי.
 - ז. נוסחי ערבויות להשתתפות במכרז והבטחת ביצוע.
6. אסור למציע למחוק, לתקן או לשנות את מסמכי המכרז שהועברו אליו או תנאי כלשהו מתנאי המכרז או החוזה. העירייה רשאית לראות בכל שינוי, מחיקה או תיקון כאמור משום הסתייגות מתנאי המכרז או פרטיהם ולפסול את הצעתה.
ב. תנאי המכרז

7. **תנאי הסף המוקדמים להשתתפות במכרז זה :**

- א. התאגדות כחברה או רישום כעוסק מורשה אצל מנהל מע"מ;
- ב. אישור בדבר ניכוי מס ואישור לפי חוק עסקות גופים ציבוריים;
- ג. רישיון עסק בתוקף מאת הרשות המקומית בה פועל המציע;
- ד. רישיון יצרן מאת משרד הבריאות להפעלת מטבח יצרני;
- ה. רישיון להובלת מזון המונפק ע"י משרד הבריאות.
- ו. תעודת כשרות מאת רבנות מוכרת (מקומית/ארצית);
- ז. אישור רואה חשבון לפיו ייצר הקבלן לפחות 300 מנות ביום בשנתיים האחרונות;
- ח. צירוף מכתבי המלצה משני לקוחות להם מספק הקבלן שירותים בהיקף דומה לפחות בשנתיים האחרונות.
- ט. ערבות בנקאית בגובה 20,000 ₪ בתוקף עד ליום 31/8/2024 (בנוסח המצ"ב), וזאת להבטחת קיום הוראות ההשתתפות במכרז;
- י. טופס נספח ביטוחים כפי שמצורף בעמ' 8-10 למכרז זה, המעיד על אישור בדבר הסכמה לבטח את העבודה בכפוף לזכייה במכרז.

8. **"שירותי הסעדה למועדוניות, לכיתת CP ולגני תקשורת במכרז זה פירושים :** אספקת 99 מנות יומיות התואמות את המפרט המומלץ ע"י משרד הבריאות, לשמונה מוקדים שונים (חמש מועדוניות הפזורות ברחבי העיר "ו שלושה גנים אשר כתובתן מצוינות בנספח א וזאת לכל אורך שנות הלימודים ה תשפ"ה, ה תשפ"ו ו- ה תשפ"ז (01/09/2024-31/08/2027), בצורת תפוזרת ובצירוף שתייה קרה, כלי הגשה חד פעמיים, והכל בהתאם להוראות ההסכם המצורף על נספחיו, ובכפוף לשינויים כפי שיורה הממונה על השירותים מטעם העירייה. כמו כן, אספקת 46 מנות כפי שמצוין בנספח א' בסעיפים 6 ו 7 שיופקו בחגים ובחופשות בהתאם ללוח הלימודים והחופשות של משרד החינוך וזאת לכל אורך החופשות והחגים של שנות הלימודים התשפ"ה, התשפ"ו ו- התשפ"ז (01/09/2024-31/08/2027), בצורת תפוזרת ובצירוף שתייה קרה, כלי הגשה חד פעמיים, והכל בהתאם להוראות ההסכם המצורף על נספחיו, ובכפוף לשינויים כפי שיורה הממונה על השירותים מטעם העירייה.

9. את חוברת המכרז ניתן להוריד באתר העירייה תחת העמודה "מכרזים" ללא תשלום בכתובת <https://www.oraqiva.muni.il/> <"מכרזים>מכרזי קבלנים".

10. החל מפרסום המכרז **ועד ליום 28/7/2024 בשעה 12:00** יוכל כל אחד מהמציעים לפנות בפקס שמספרו 04-6108858 או באימייל שכתובתו tali.h@oraqiva.muni.il לעו"ד טלי חיוגילוב, ולבקש הבהרות בנוגע למכרז (יש לוודא קבלת האימייל או הפקס בטלפון 04-6108824). העתק השאלות והתשובות יישלחו ע"י העירייה לעיני כל דרך אתר העירייה תחת "מכרזים>מכרזי קבלנים" (ולא רק לשואל), **עד ליום 29/7/2024 בשעה 15:00**.

11. הגשת הצעתו של המציע והשתתפותו במכרז, כמוה כהצהרה ואישור שכל פרטי המכרז, החוזה ויתר נספחיו ידועים ונהירים לו וכי יש לו כל הידיעות והכישורים לביצוע העבודה עפ"י החוזה. **כל טענה בדבר טעות, או אי הבנה, בקשר לפרט כלשהו מפרטי המכרז, לא תתקבל, לאחר הגשת הצעת המציע.**

שמחה יוסיפוב

ראש העירייה

נוסח ערבות להבטחת השתתפות במכרז פומבי 11/2024

לכבוד:

עיריית אור עקיבא

רח' רוטשילד 1

אור עקיבא 30600

שם וכתובת סניף הבנק _____ טל' _____ פקס: _____

עפ"י בקשת _____ (להלן - "המבקשת") אנו ערבים בזה כלפיכם לסילוק כל סכום עד לסך 20,000 ₪ (במילים: עשרים אלף ₪) בתוספת הפרשי הצמדה למדד הנובעים מהצמדת הסך הנ"ל למדד כמפורט להלן (להלן - "הפרשי הצמדה"), זאת בקשר עם מכרז פומבי למתן שירותי הסעדה למועדוניות מאוגוסט 2024, ולהבטחת מילוי תנאיו.

אנו מתחייבים לשלם לכם כל סכום או סכומים עד לסך הנ"ל בתוספת הפרשי הצמדה מיד עם דרישתכם הראשונה בכתב שתגיע אלינו, מבלי להטיל עליכם לבסס או לנמק את דרישתכם באופן כלשהו, או לדרוש את הסכום תחילה מאת המבקשת בתביעה משפטית או בכל דרך אחרת, ומבלי לטעון כלפיכם טענת הגנה כלשהי שיכולה לעמוד למבקשת בקשר לחיוב כלשהו כלפיכם.

אתם תהיו רשאים לדרוש מאתנו את תשלומי הסכום הנ"ל, בפעם אחת או במספר דרישות, שכל אחת מהן מתייחסת לחלק מהסכום הנ"ל בלבד, בתנאי שסך דרישותיכם לא יעלה על הסך הכולל הנ"ל.

במכתבנו זה: "מדד" - משמעו מדד המחירים לצרכן (כללי), המתפרסם ע"י הלמ"ס.

הפרשי הצמדה יחושבו כדלקמן:

אם יתברר מתוך המדד שפורסם לאחרונה לפני כל תשלום בפועל, עפ"י ערבות זו (להלן - "המדד החדש"), כי המדד החדש עלה לעומת המדד בגין חודש 05/2024 שפורסם ביום _____ (להלן - "המדד היסודי") יהיו הקרן והפרשי הצמדה סכום השווה להכפלת המדד החדש בסכום הקרן המצוין בדרישתכם הנ"ל מחולק במדד היסודי.

ערבות זו הינה בלתי חוזרת ובלתי תלויה ולא ניתנת לביטול.

ערבות זו תישאר בתוקפה עד ליום 31/8/2024 ועד בכלל. דרישה שתגיע אלינו אחרי מועד זה לא תענה. לאחר המועד האמור ערבות זו בטלה ומבוטלת.

ערבות זו אינה ניתנת להעברה ולהסבה בכל צורה שהיא. דרישה בפקסימיליה לא תחשב כדרישה לעניין כתב ערבות זה.

תאריך: _____ חתימה: _____

נוסח ערבות להבטחת ביצוע חוזה

לכבוד:

עיריית אור עקיבא

רח' רוטשילד 1

אור עקיבא 30600

שם וכתובת סניף הבנק, _____ טל' _____ פקס: _____

עפ"י בקשת _____ (להלן - "המבקשת") אנו ערבים בזה כלפיכם לסילוק כל סכום עד לסך 30,000 ₪ (במילים: שלושים אלף ₪) בתוספת הפרשי הצמדה למדד הנובעים מהצמדת הסך הנ"ל למדד כמפורט להלן (להלן - "הפרשי הצמדה"), זאת בקשר עם חוזה **למתן שירותי הסעדה למועדוניות** מאוגוסט 2024, ולהבטחת מילוי תנאיו.

אנו מתחייבים לשלם לכם כל סכום או סכומים עד לסך הנ"ל בתוספת הפרשי הצמדה מיד עם דרישתכם הראשונה בכתב שתגיע אלינו, מבלי להטיל עליכם לבסס או לנמק את דרישתכם באופן כלשהו, או לדרוש את הסכום תחילה מאת המבקשת בתביעה משפטית או בכל דרך אחרת, ומבלי לטעון כלפיכם טענת הגנה כלשהי שיכולה לעמוד למבקשת בקשר לחיוב כלשהו כלפיכם.

אתם תהיו רשאים לדרוש מאתנו את תשלומי של הסכום הנ"ל, בפעם אחת או במספר דרישות, שכל אחת מהן מתייחסת לחלק מהסכום הנ"ל בלבד, בתנאי שסך דרישותיכם לא יעלה על הסך הכולל הנ"ל.

במכתבנו זה: "מדד" - משמעו מדד המחירים לצרכן (כללי), המתפרסם ע"י הלמ"ס.

הפרשי הצמדה יחושבו כדלקמן:

אם יתברר מתוך המדד שפורסם לאחרונה לפני כל תשלום בפועל, עפ"י ערבות זו (להלן - "המדד החדש"), כי המדד החדש עלה לעומת המדד בגין חודש (החודש האחרון שבו פורסם המדד) _____ שפורסם ביום _____ (להלן - "המדד היסודי") יהיו הקרן והפרשי הצמדה סכום השווה להכפלת המדד החדש בסכום הקרן המצוין בדרישתכם הנ"ל מחולק במדד היסודי.

ערבות זו הינה בלתי חוזרת ובלתי תלויה ולא ניתנת לביטול.

ערבות זו תישאר בתוקפה עד ליום 31/8/2025 ועד בכלל. דרישה שתגיע אלינו אחרי מועד זה לא תענה. לאחר המועד האמור ערבות זו בטלה ומבוטלת.

ערבות זו אינה ניתנת להעברה ולהסבה בכל צורה שהיא. דרישה בפקסימיליה לא תחשב כדרישה לעניין כתב ערבות זה.

תאריך: _____ חתימה: _____

תאריך הגנקת האישור (DD/MM/YYYY)		אישור בדבר הסכמה לעריכת ביטוחים של ספק הסעדה - וקייטרינג		
<p>אישור ביטוח זה מהווה אסמכתא לכך שלמבוטח ישנה פוליסת ביטוח בתוקף, בהתאם למידע המפורט בה. המידע המפורט באישור זה אינו כולל את כל תנאי הפוליסה וחריגיה. יחד עם זאת, במקרה של סתירה בין התנאים שמפורטים באישור זה לבין התנאים הקבועים בפוליסת הביטוח יגבר האמור בפוליסת הביטוח למעט במקרה שבו תנאי באישור זה מיטיב עם מבקש האישור.</p> <p>באישור על הסכמה לעריכת ביטוח תבוא הפיסקה הבאה: אישור זה מהווה אסמכתא לכך שהמועמד לביטוח קיבל הצעת ביטוח, בהתאם למידע המפורט בה. המידע המפורט באישור זה אינו כולל את כל תנאי ההצעה וחריגיה. יחד עם זאת, במקרה של סתירה בין התנאים שמפורטים באישור זה לבין התנאים הקבועים בהצעה יגבר האמור בהצעה למעט במקרה שבו תנאי באישור זה מיטיב עם מבקש האישור.</p> <p>אישור זה אינו מהווה אישור על קיומה של פוליסה תקפה</p>				
מבקש האישור הראשי	גורמים נוספים הקשורים למבקש האישור ויחשבו כמבקש האישור*	המבוטח	אופי העסקה*	מעמד מבקש האישור*
עיריית אור עקיבא ו/או גופים מטעמה ו/או באחריותה			☐ נדל"ן	משכיר
ח.פ עיריית אור עקיבא 500210208			☐ שירותים	☒ מזמין מוצרים
מרחוב רוטשילד 1 אור עקיבא 30600			☐ מוצרים	☒ מזמין שירותים
	תיאור הקשר למבקש האישור הראשי:..		☒ אחר:	
			<u>אספקת מזון מוכן ו/או ארוז למועדוניות וצהרון מטעם מבקש האישור</u>	

כיסויים נוספים בתוקף וביטול חריגים יש לציין קוד כיסוי בהתאם לנספח ד'	גבול אחריות/סכום ביטוח		תאריך סיום	תאריך תחילה	נוסח ומהדורת הפוליסה	מספר הפוליסה	סוג הביטוח / חלוקה לפי גבולות אחריות / או סכומי ביטוח
	שנ	סכום					
309 ויתור על תחלוף לטובת מבקש האישור // 313 כיסוי בגין נזקי טבע 314 כיסוי גניבה, פריצה ושוד 316 כיסוי רעידת אדמה 328 ראשוניות // 308 גופים ו/או מפעילים של מועדוניות וצהרון					ביט		רכוש, ציוד, מזון ארוז
302 אחריות צולבת 307 קבלנים מטעם המבוטו // 309 ויתור על תחלוף לטובת מבקש האישור 315 תביעות שבוך של המוסד לבטוח לאומי // 321 מבוטח נוסף בגין מעשי או מחדלי המבוטח - מבקש האישור 322 מבקש האישור מוגדר כצד ג' 329 רכוש מבקש האישור ייחשב כצד ג' 328 ראשוניות // 308 גופים ו/או מפעילים של מועדוניות וצהרונים 337 בטול חריג חבות המוצר בגין נזק גוף	שנ	4,000,000			ביט		צד ג' בטול חריג חבות המוצר בגין נזק גוף
319 מבוטח נוסף - היה וייחשב כמעבידים של מי מעובדי המבוטח 328 ראשוניות 309 ותור על שבוך לטובת מבקש האישור 309 ותור על שבוך כלפי מבקש האישור	שנ	20,000,000			ביט		חבות מעבידים
302 אחריות צולבת 309 ותור על שבוך כלפי מבקש האישור 308 גופים ו/או מפעילים של מועדוניות וצהרונים // 321 מבקש האישור מבוטח נוסף בגין מעשי ומחדלי המבוטח	שנ	2,000,000			ביט..		חבות המוצר (חלופי לבטוח צד ג')

322 מבקש האשור מוגדר כצד ג'							
328 ראשוניות לטובת מבקש האישור							
332 תקופת גילוי נזק 12 חודשים							

פירוט השירותים (בכפוף, לשירותים המפורטים בהסכם בין המבוטח למבקש האישור, לציין את קוד השירות מהרשימה המפורטת בנספח ג'): 041 עסקי מזון,
--

ביטול/שינוי הפוליסה
שינוי לרעת מבקש האישור או ביטול של פוליסת ביטוח, לא ייכנס לתוקף אלא 30 יום לאחר משלוח הודעה למבקש האישור בדבר השינוי או הביטול.

חתימת האישור

עיריית אור עקיבא

מכרז פומבי 09/2024

למתן שירותי הסעדה במועדוניות ובכיתת CP לשנה"ל התשפ"ה/ו"ז

הצעה

1. אני הח"מ לאחר שקראתי את תנאי המכרז, את החוזה המוצע ואת חוזר משרד הבריאות המתייב, מאשר כי הם נהירים לי וכי אני מסכים להם.
2. הצעתי להספקת השירותים בהתאם להוראות החוזה על נספחיו ולרבות הוראות המכרז מסתכמת בהנחה או בתוספת בסך _____ ש"ח מסכום של 11.5 לא כולל מע"מ ובסה"כ _____ ש"ח (במילים: _____ ש"ח) (לא כולל מע"מ) **למנת מזון אחת**.
3. המחיר המוצע הנקוב, הינו סופי וכולל כל הוצאה או עלות נלווית לו כאמור במסמכי החוזה ובנספחים לו.

ולראיה באתי על החתום:

שם המציע ומס' זיהויו: _____

שם ו-ת.ז. הנציג/ים החותם/מים בשמו: _____

כתובת מס' טלפון ופקס: _____

חתימה: _____

תאריך: _____

הצעה מחייבת, תקפה לכל תקופת ההסכם המצוינת במסמכי המכרז וכוללת את כל העלויות והמרכיבים הדרושים למתן השירותים המפורטים בהסכם ובתנאים הכלליים של המכרז.

הסכם למתן שירותי הסעדה

שנערך ונחתם ביום ____ בחודש ____ 2024.

בין: עיריית אור עקיבא

מרח' רוטשילד 1, 30600

(להלן: "העירייה")

טל: 046108802 פקס: 04-6108804

לבין:

ע.מ.ח.פ. _____

מרח' _____

(להלן: "הספק")

טל: _____ פקס: _____

הואיל: והעירייה מעוניינת לקבל שירותי הסעדה ל-5 מועדוניות, לכיתת CP, לצהרון, לגן מיתר, גן ענבל וגן פעמון שיפתח בתחילת שנת הלימודים תשפ"ה אשר בתחומה והכל כמפורט בהסכם זה, לשנה"ל התשפ"ה/ה'ו'ז', (2024-2027).

והואיל: והספק הינו בעל מומחיות ועוסק בפועל במתן שירותי הסעדה למיניהם וברשותו על האישורים והרישיונות הנדרשים לצורך ביצוע חוזה זה.

והואיל: ולעירייה מונתה חשבת מלווה בהתאם להוראות סעיף 142ב' לפקודת העיריות [נוסח חדש] אשר חתימתה על חוזה זה נדרשת בהתאם לסעיף 142ג'(א)(5) לפקודה האמורה;

לפיכך מוצהר, מותנה ומוסכם בין הצדדים כדלקמן:

מבוא:

1. המבוא והנספחים להסכם זה מהווים חלק בלתי נפרד.

הגדרות:

2. בהסכם זה יהיו למונחים המוגדרים להלן, הפירושים שלצידם:

"השירותים" השירותים שיספק הספק לעירייה בימי הלימוד הרגילים (שאינם ימי שישי וערבי חג) וכן בימי החופשות בהם מתבצעת פעילות בוקר בהתאם להוראות הסכם זה על נספחיו, הכוללים אספקת מנות יומיות העומדות בתנאי משרד הבריאות ומשרד החינוך, לרבות **החוק לפיקוח על איכות המזון ולתזונה נכונה במוסדות חינוך, התשע"ז-2014** (פורסם בס"ח 2470 ביום 07/08/2014) והתקנות שיותקנו מכוחו, וכן לרבות **חוזר משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות** (מס' חוזר 10/2015) בדבר הזנת תלמידים, ל-5 מועדוניות, כיתת CP, לצהרון, לגן מיתר, גן ענבל וגן פעמון שיפתח בתחילת שנת הלימודים התשפ"ה בתפוזרת ובהתאם לבקשת העירייה (יסופקו בצידניות קלקר ובתוספת סכ"ם חד פעמי), בשעות שייקבעו ע"י העירייה.

ימי לימוד רגילים- השירותים יסופקו בימים א-ה בשעה 12:00 בצהריים בימי הלימוד הרגילים המופיעים במערכת משרד החינוך.

"לוח זמנים"

ימי חופשות - בימי החופשות המופיעים במערכת משרד החינוך שאינם ימי הלימוד הרגילים בהן מתבצעת פעילות בוקר יסופקו השירותים בהתאם לדרישת המנהל.

"מקום השירות" המקומות בהם על הספק ליתן שירותי הסעדה לעירייה ובכלל זה, חדרי האוכל, המטבחים, עמדות פינוי האשפה, הכניסות והיציאות מהם, בכל אחת מהאתרים.

"המנהל" מי שהוסמך על ידי העירייה להיות המנהל מטעמה על הספק, ובכלל זה לבדוק את הכמויות, הטיב, איכות השירות, עמידה בזמנים וכן בדיקת חידוש הרישיונות והאישורים הנדרשים מעת לעת.

"המפקח" מי שהוסמך על ידי העירייה לבדוק את טיבם, סוגם, איכותם של השירותים וכן את הציוד והמצרכים.

הצהרות הספק:

3. הספק מצהיר כי ביקר במקומות השירות ובדק את התנאים והדרישות וכי הוא יכול ומסוגל ליתן שירותי הסעדה כמפורט בהסכם, ואין ולא תהיה לו כל טענה בקשר לכך. הספק מתחייב ליתן את שירותי ההסעדה במירב המקצועיות, הקפדנות והיעילות ולשביעות רצונה המלאה של העירייה ובהתאם להוראות הסכם זה על נספחיו.
4. הספק מצהיר כי הינו רשום אצל רשויות המס להפעלת עסק מן הסוג המתואר בהסכם זה על נספחיו ומנהל ספרים כדין.
5. הספק מצהיר כי הוא מחזיק בכל האישורים, הרישיונות וההיתרים הדרושים לשם מתן שירותי הסעדה ובכלל, וכי כל אלה הינם בתוקף ויהיו בתוקף במשך כל התקופה בה ייתנו שירותי הסעדה לעירייה.
6. העירייה רשאית לבדוק במחלקת הרישוי של העירייה את הרישיונות וההיתרים שהוגשו ו/או יוגשו מטעם הספק וכן לוודא שהספק עומד בכל הדרישות לקבלת הרישוי המתאים.

מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, הספק מצהיר כי הוא מחזיק אישורים והיתרים כדלקמן:

- 5.1. רישיון עסק.
- 5.2. רישיון יצרן להפעלת המטבח המבשל והמספק את המזון.
- 5.3. אישור בדבר ניכוי מס ואישור לפי חוק עסקות גופים ציבוריים;
- 5.4. התאגדות כחברה או רישום כעוסק מורשה אצל מנהל מע"מ;
- 5.5. אישור רואה חשבון לפיו ייצר הספק לפחות 300 מנות ביום בשנתיים האחרונות;
- 5.6. רישיון להובלת מזון המונפק ע"י הרשות המקומית באישור של משרד הבריאות.

5.7. תעודת כשרות.

5.8. אישור רואה חשבון לפיו ייצר הספק 300 מנות ביום בשנתיים האחרונות.

5.9. אישור קיום ביטוחים (להלן נספח "....") חתום על ידי חברת ביטוח המורשית לבטח במדינת ישראל בדבר הסכמתה לערוך את הביטוחים המפורטים באישור קיום ביטוחים כאמור לעיל במידה והצעת הספק תזכה באישור העירייה

אישורים ואסמכתאות בדבר היתרים אלה יצורפו ויהוו חלק בלתי נפרד מהסכם זה.

6. הספק מצהיר כי הינו בעל הכישורים, המיומנויות, הניסיון, הציוד, החומרים וכו' האדם הדרושים על מנת לתת לעירייה שירותי הסעדה ברמה מקצועית גבוהה וביעילות.

7. הספק מתחייב לחתום בפני עו"ד על תצהיר בעניין קיום הוראות סעיפים 2ב ו-1ב2 לחוק עסקאות גופים ציבוריים ולהמציאו לעירייה לא יאוחר מ-7 ימים ממועד חתימת חוזה זה.

חומרים וציוד

8. הספק מתחייב להשתמש לשם מתן שירותי ההסעדה, במצרכים חדשים טריים ומעולים ובציוד מעולה.

9. הספק מצהיר ומסכים כי המפקח ו/או מי מטעם העירייה רשאי בכל עת לבדוק בין היתר את טיבם, סוגם ואיכותם של השירות, הציוד והמצרכים. הספק מתחייב להתיר למפקח לבצע בדיקותיו בכל עת, בכל מקום, לרבות בחצרי הספק. קבע המפקח כי השירות ו/או המצרכים או כל חלק מהם, אינם תקינים בעיניו, תהיה קביעתו סופית והספק יעשה לתיקון הליקויים לאלתר ובכלל זה לא ישתמש בציוד ו/או במצרכים שנפסלו כאמור. הספק מצהיר ומסכים כי המפקח רשאי לבדוק עניינים נוספים על אלה המפורטים בסעיף זה, בהתאם לשיקול דעתו, ואף בעניינים אלה תהא הכרעתו סופית ומוחלטת.

10. הספק מתחייב להגיב בכתב, לדוח הביקורת שיקבל מהמפקח, לא יאוחר מ-72 שעות.

11. הספק מסכים כי עליו להשתמש בציוד נקי, שמיש ותקין כל העת, וכי יישא לבדו בעלות ובהוצאות אחזקתו של הציוד המשמש למתן השירות אשר יהיה בבעלותו. הספק פוטר את העירייה מכל אחריות וטענה בקשר לנזק מכל סיבה שהיא ככל שייגרם לציוד הספק ו/או מטעמו ולרבות מכל אחריות על פי חוק השומרים.

12. העירייה מתחייבת לשמור על ציוד שתקבל מהספק במידת הצורך, להשתמש בו בזהירות ולהשיבו בתום תקופת ההתקשרות כשהוא נקי, שמיש ותקין, למעט בלאי סביר.

13. הספק מתחייב לשמור על רמת היגיינה ותברואה מעולה, הן של עובדי הספק והן של הציוד בו הוא משתמש והן של החומרים והמצרכים, ובכלל זה למלא אחר כל הוראות הדין והנחיות הגופים המוסמכים לרבות, אך לא רק, בדבר חיטוי פירות וירקות בחומרים תקינים ומאושרים על ידי משרד הבריאות, אופן בישול המזון, חימומו, קירורו, הובלתו, אחסנתו והגשתו.

14. הספק מתחייב לשמור ברשותו מידי יום ביומו דגימות מזון מהמזון והמשקה שישפק לעירייה, בכל אחד ממקומות השירות, אשר יישמרו אצלו במשך 72 שעות בכל פעם,

כשהן מקוטלגות ושמורות בהתאם להנחיות משרד הבריאות והוראות כל דין.

העירייה תהיה רשאית לבדוק במעבדה מוסמכת בכל עת, את דגימות המזון והמשקה וכל דבר אחר הנוגע להסכם, והספק מתחייב לשתף עימה שיתוף פעולה מלא ומיידי.

הספק מסכים ומאשר כי במידה ותוצאות בדיקה מסוימת לא תהיינה תקינות, תיערך בדיקת מעבדה נוספת על חשבונו שלו. בכל מקרה מאשר הספק כי היה ותוצאות הבדיקה לא תהיינה תקינות, תהיה העירייה רשאית לבטל את ההתקשרות עימו באופן מיידי ולספק לא תהיה כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה בקשר לכך.

שירותי הסעדה

15. הספק מתחייב לספק לעירייה שירותי הסעדה בהתאם להסכם זה ולנספחיו, לרבות סוגי הארוחות והכמויות כמפורט בחוזר. בנוסף, מבלי לגרוע מן האמור לעיל, מתחייב הספק להתאים מעת לעת את שירותי ההסעדה, לרבות טיבם איכותם והיקפם בהתאם לדרישות שיפורסמו ע"י משרד החינוך ו/או משרד הבריאות וכן בהתאם לדרישתו של המנהל, מבלי שתהיה לו כל טענה בדבר תוספות תשלום בגין השינויים בהוראות.

16. המזון יחולק לנקודות השירות המופיעות בנספח א' לחוזה זה ויסופק כאשר הוא מוכן לאכילה ובצורת תפוזרת.

17. במסגרת הסכם זה מתחייב הספק למלא אחר כל הנחיה שתקבל מהמנהל ו/או גורם אחר מטעם העירייה להתאמת שירותי הסעדה שלא בזמן ימי הלימוד הרגילים כגון, חופשת הקיץ וכן חופשות אחרות בהן מתבצעת פעילות בשעות הבוקר. זמני אספקת שירותי ההסעדה בזמנים אלו יותאמו עפ"י דרישת המנהל בהתאם לשעות הפעילות. הספק מאשר כי העירייה רשאית להגדיל בימים אלו את כמות המנות או להקטינה בכל שיעור ו/או לא להזמין כלל, בהתאם לשיקול דעתה של העירייה.

18. על הספק להיערך לאספקת השירות בימי חול המועד פסח בהתאם לדרישת המנהל, היערכותו תכלול את הכשרת המטבח היצרני, קבלת "תעודת כשרות לפסח" מהרבנות המקומית בו נמצא בית העסק, וכן אספקת מנות כשרות לפסח.

19. הספק מתחייב להיערך לאספקת שירות תפריט צמחוני בהתאם לדרישות המנהל ובכפוף להנחיה בחוזר משרד הבריאות המצורף כנספח, וכן להיערך לאספקת מנות מותאם לבעלי רגישויות כגון: חולי צליאק, סכרת וכו' והכל בהתאם לדרישת המנהל. הספק מאשר כי העירייה רשאית להגדיל את כמות מנות אלו או להקטינה בכל שיעור ו/או לא להזמין כלל, בהתאם לשיקול דעתה של העירייה.

20. הספק מאשר כי העירייה רשאית לשנות את מקומות השירות ו/או להוסיף עליהם במקסימום 50% נוספים ו/או לגרוע מהם ו/או להעתיקם למקום אחר, כמו גם להגדיל את כמות המנות ו/או להקטינה בכל שיעור, בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי של העירייה, וכי השינויים האמורים לא ייגרעו כהוא זה מהתחייבויותיו לפי הסכם. כל תוספת הכרוכה בעלויות נוספות דורשת אישור מורשי החתימה ובכתב.

למען הסר ספק מובהר כי במקרה של גריעה ממקומות השירות ו/או הקטנת מספר הסועדים, לא יהיה הספק זכאי לקבל כל פיצוי וכן לא יהיה זכאי לדרוש עדכון המחיר למנה.

21. הספק מתחייב לספק לעירייה את שירותי ההסעדה מבלי להתנותם במועדים, מס' סועדים או בכל תנאי אחר.

22. הספק מתחייב לעמוד בתנאי הובלת המזון בהתאם להנחיית משרד הבריאות, המחלקה לבריאות הסביבה, "הנחיות להזנה במוסדות חנוך, בתי ספר וגני ילדים" שצורף כנספח לחוזה זה.

23. הספק מתחייב לשמור על כשרות מלאה בתצרימו ובחצרי העירייה ובכלל זה לדאוג לכך שכל מוצרי המזון והמשקה יהיו כשרים באישור הרבנות. בהתאם לכך מתחייב הספק להמציא תעודת כשרות

בתוקף לעירייה לשם הצגתה בכל מקום שיידרש במקומות בהם יינתן השירות, וכי התעודה תהיה בתוקף בכל תקופת ההתקשרות.

24. הספק מצהיר ומסכים כי הובלת המצרכים, המוצרים והציוד לחצרי העירייה תתבצע על ידו ועל חשבונו בלבד, באמצעות עובדים מיומנים שלו, בכלי רכב וציוד מתאים שבבעלותו.

25. הספק מתחייב לשמור על הסדר והניקיון במקום השירות בכל עת ובכלל זה לפעול על פי דין, תוך שיתוף פעולה מלא ומידי עם העירייה ו/או גופים מוסמכים מטעמה.

היה ויתגלו ליקויים כלשהם, מתחייב הספק לתקנם לאלתר. לא פעל הספק כאמור, רשאית תהיה העירייה לתקן את הליקויים האמורים והספק יישא בכל הוצאותיה של העירייה בגין האמור, לרבות הוצאות הכרוכות בהתקשרות עם ספק חליפי.

אי ביצוע שירותי ההסעדה כИАות

26. הספק מצהיר ומסכים כי קביעת המפקח ו/או העירייה כי שירותי ההסעדה או חלקם בוצעו שלא בהתאם להסכם ו/או שלא כИАות ו/או שלא בהתאם להוראות הדין, תהא סופית וכי יהיה עליו לתקן את הליקוי לאלתר.

היה ולא תיקן הספק את הטעות תוך 5 ימים ממועד מתן האזהרה על ידי המפקח העירייה, רשאית העירייה להודיע לספק על ביטול ההתקשרות בינם ולהתקשר עם נותני שירותי הסעדה אחרים, והספק מוותר בזה על כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה כנגד העירייה ונציגיה, במקרה כזה יחויב הספק גם לשאת בתוספת עלות שתיגרם לעירייה, אם תגרם, כתוצאה מהצורך לשכור שירותיו של הספק חלופי עד לסיום תקופת ההתקשרות המיועדת בחוזה דין.

אחריות

27. הספק מקבל על עצמו את האחריות המלאה על פי כל דיני מדינת ישראל בגין כל נזק ו/או אבדן שיגרמו לרכוש העירייה, או לגופו ו/או לרכושו של צד ג' כלשהו, אדם ו/או גוף משפטי לרבות העירייה, מנהליה, עובדיה, שלוחיה והתלמידים הניזונים ו/או אחרים מטעמה, עקב מעשה או מחדל של הספק, מנהליו, עובדיו ו/או אחרים מטעמו, תוך כדי ו/או בקשר למתן שירותי ההסעדה לרבות עקב ליקוי או פגם בכלי ההגשה והאכילה ו/או במזון, כיבוד, משקה המוכן ו/או מוגש ע"י הספק ו/או מטעמו. הספק מתחייב לפצות את העירייה וכל צד אחר עבור כל נזק שנגרם לצד כאמור ו/או נתבע מהעירייה ועבור כל סכום שהעירייה תחויב לשלם או לשאת בו על פי דין כתוצאה מהנזקים כמפורט לעיל.

28. הספק מתחייב לתקן ולהשלים כל נזק ו/או אבדן שנגרמו כאמור לעיל, מיד או במועד הקרוב לקרות אותו הנזק ו/או האובדן.

29. הספק מצהיר ומסכים כי סיום ההתקשרות עם העירייה לא יהא בו כדי לגרוע מאחריותו לגבי הנזקים שעילת התביעה בגינם נובעת מההתקשרות עם העירייה ו/או ממתן שירותי ההסעדה ו/או כל הקשור והנובע ממתן שירותי ההסעדה.

ערבות

30. לא יאוחר מ-7 ימים מיום חתימת חוזה זה ימציא הספק כתב ערבות בנקאית, לפי הנוסח הרצ"ב לחוזה, בסכום של 30,000 ש"ח, וזאת להבטחת ביצוע כל התחייבויותיו על פי מסמכי החוזה.

31. הערבות תהא בתוקף לתקופה של 12 חודשים ממועד חתימת חוזה זה ו/או עד ליום 31/08/2025 לפי המאוחר. הספק מתחייב להאריך את הערבות, מפעם לפעם, לפי דרישת הרשות כך שהיא תהא בתוקף עד למועד האמור. בכל מקרה בו לא יאריך הספק את הערבות לפי דרישת הרשות, תהא הרשות רשאית לממשה ולעקב תחת ידה את סכום הערבות עד למילוי כל התחייבויותיו על פי מסמכי החוזה ו/או לחלט ממנה כל סכום המגיע לרשות על פי חוזה זה.

לא המציא הספק את הערבות, תהא העירייה רשאית לעכב סכום תמורה המגיע לספק, בגובה הערבות, בידיה, חלף הערבות, עד אשר ימציא הספק ערבות כאמור.

יחסי הצדדים

32. מובהר בזאת כי הספק משמש ספק עצמאי ובלתי תלוי, וכי אין בין העירייה לבינו או לבין כל אדם אחר המועסק על ידו או הפועל מטעמו בביצוע החוזה, יחסי עובד מעביד, אם על אף האמור לעיל, ובניגוד לכוונת הצדדים המפורשת, ייקבע כי העירייה היא מעסיקתו של הספק או של אדם המועסק על ידו או הפועל מטעמו בביצוע החוזה, מתחייב הספק לשפות מיד את העירייה בגין כל הוצאה או נזק שיגרמו לה בשל כך.

33. עובדי הספק ימצאו תחת פיקוחו, השגחתו, ביקורתו ואחריותו של הספק בלבד והספק בלבד יישא בכל ההוצאות הכרוכות והקשורות במתן שירותי ההסעות על פי מסמכי החוזה לרבות תשלום שכר עבודה, זכויות סוציאליות ותשלומים והפרשות אחרים כנדרש על פי כל דין וכמקובל בתחום זה. הספק אחראי לכך שכל עובדיו ו/או של מי מטעמו יקבלו שכר שאינו נמוך משכר המינימום ו/או הנהוג בענף בו העובד פועל על פי הסכם ענפי ו/או ציבורי כלשהו. כמו כן מתחייב הספק לקיים בכל תקופת חוזה זה לגבי עובדיו שיועסקו במתן שירותי הסעדה, את האמור בכל דין ולמלא את כל האמור בחוקי העבודה.

ביטוח

34. מבלי לגרוע מאחריות הספק על פי הסכם זה ו/או על פי דין, הספק יערוך ויקיים, במשך כל תקופת ההסכם, על חשבוננו, את הביטוחים המפורטים באישור עריכת הביטוח חתום על ידי המבטחת של הספק "נספח ...". המצורף להסכם זה כחלק בלתי נפרד הימנו (להלן: "אישור קיום ביטוחים") בתנאים המפורטים בו, אצל חברת ביטוח מורשית כדין ובעלת מוניטין כן מתחייב הספק, תוך 14 ימים מיום חתימת ההסכם ובכל מקרה כתנאי מקדמי תחילת פעילותו על פי ההסכם, להמציא לידי העירייה את אישור עריכת הביטוח כשהוא חתום בידי מבטחו כאמור.

35. מבלי לגרוע מהאמור לעיל הספק מתחייב לדאוג לכך כי הביטוחים שיערוך על פי הסכם זה יכללו בין היתר התנאים הבאים: (א) זכויות העירייה לשיפוי בכל מקרה וענין לא ייגרעו ולא יבוטלו עקב הפרה של תנאי מתנאי הפוליסות על ידי הספק ו/או מטעמו (ב) חריג רשלנות רבתי ככל שקיים בוטל – מבלי לגרוע מאחריות הספק ומזכויות המבטחת על פי דין

36. הספק מצהיר בזאת כי ידוע לו כי הביטוחים שהוא נדרש לערוך על פי הסכם זה הינם מינימליים בלבד ועליו האחריות להתאימם ו/או להוסיף עליהם לכיסוי האחריות החוקית שלו על פי דין ועל פי הסכם זה. הספק פוטר את העירייה ומטעמה מכל אחריות בקשר לביטוחים שהספק ערך בקשר להסכם זה, תנאיהם, נוסחיהם, גבולות אחריות הכלולים בהם וכל פרט אחר הקשור בהם.

מוסכם בזה במפורש, כי לא יהיה בהמצאת אישור עריכת הביטוח, בבדיקתו ו/או באי בדיקתו, על ידי העירייה ו/או מי מטעמה בכדי להוות אישור בדבר התאמתם של ביטוחי הספק למוסכם, טיבם, תוקפם או היקפם, ולא יהיה בכך בכדי להטיל אחריות כל שהיא על העירייה ו/או בכדי להסיר אחריות כלשהי מהספק. אם מחובת הספק יש צורך בעריכת ביטוח נוסף ו/או משלים לביטוחי הספק, מתחייב הספק לערוך ולקיים את הביטוח הנוסף ו/או המשלים. בכל ביטוח נוסף או משלים לביטוחי הספק כאמור, ייכלל סעיף בדבר ויתור על זכות התחלופי כלפי העירייה והבאים מטעמה. באם מדובר בביטוח רכוש יורחב שם המבוטח לכלול את העירייה, בכפוף לסעיף אחריות צולבת באם מדובר בביטוח חבויות.

37. מותנה ומוסכם בין הצדדים, כי עריכת ביטוחי הספק והמצאת אישור עריכת הביטוח הינם תנאים יסודיים בהסכם זה ואי עריכת הביטוחים ו/או אי המצאת האישור במועד, יחשבו כהפרה יסודית של ההסכם.

38. הספק פוטר בזאת במפורש את העירייה ואת הבאים מטעמה, מכל אחריות לנזק שנגרם לספק ו/או מטעמו לרבות נזק אשר הוא זכאי לשיפוי בגינו על פי ביטוח הרכוש הנערך על ידו על פי סעיף (1) לאישור עריכת הביטוח, או שהיה זכאי לשיפוי בגינו אלמלא ההשתתפות העצמית הנקובה בביטוח ואף מעבר לנזק כאמור לעיל ולא תהיה לו כל טענה ו/או דרישה כלפי מי מהאמורים לעיל בגין נזק כאמור. האמור בדבר פטור מאחריות לא יחול לטובת אדם שגרם לנזק מתוך כוונת זדון.

39. הספק מצהיר ומסכים כי על העירייה לא תחול אחריות כלשהי בגין נזק גוף ו/או אובדן ו/או נזק לרכוש שיגרם למנהלי הספק ו/או לעובדיו ו/או למי מטעמו ו/או לכל אדם במקום השירות ו/או מחוץ למקום השירות. הספק נוטל על עצמו את האחריות המלאה לנזקים הנ"ל ומתחייב לשלם את מלוא הפיצוי, השיפוי ו/או ההוצאות.

הספק מתחייב לשפות את העירייה בגין כל חיוב והוצאה שחויב בהם כתוצאה מהנ"ל, לרבות חיוב והוצאה כתוצאה מתביעתו של צד שלישי כלשהו ו/או עובד או קבלן של הספק ולרבות עבור כל נזק שנגרם לעירייה ו/או שנשאה בו והיא לא שופתה בגינו בביטוחים שהספק ערך עקב הפרה של תנאי מתנאי הביטוחים שהספק ערך ו/או עקב היות נזק כאמור חורג מגבולות האחריות המפורטים בביטוחי הספק.

הספק בלבד אחראי לשלם את הפרמיות עבור הביטוחים שערך ואת ההשתתפות העצמית בגין כל תביעה שתוגש בהן ולשאת בכל חיוב הנובע מהן. יובהר בפוליסות כי זכויות העירייה לשיפוי לא ייגרעו עקב הפרת תנאי הפוליסות ע"י הספק ו/או מעשה או מחדל שהספק ו/או מטעמו עשו וכל סירוב לשפות את העירייה עקב האמור לעיל יחול על הספק.

התמורה

40. תמורת שירותי ההסעדה בכפוף להוראות הסכם זה ועפ"י כל דין, תשלם העירייה לספק סך _____ ₪ (במילים: _____) ובתוספת מע"מ כדין כשיעורו ביום התשלום בפועל, למנת מזון.

41. התמורה תעודכן בהתאם לעליית המדד הכללי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. שיעור העדכון יהא אחת לשנה, מידי 12 חודשים.

42. התמורה תשולם לספק רק לאחר קבלת אישור העירייה על גבי החשבונית שימציא לה הספק ולא יאוחר מ-60 ימים. הספק מתחייב להמציא לעירייה חשבונית מס עד ליום ה-10 לכל חודש קלנדרי, כשהחשבונית מבוססת על דו"ח כמות המנות שהוזמנו על ידי העירייה וכן אישורים על ניהול ספרים וניכוי מס במקור.

43. הספק מצהיר ומסכים כי התמורה הנה כוללת, נאותה והוגנת, וכי לא יהא רשאי לתבוע מהעירייה העלאות או שינויים בתמורה, בין מחמת עליה בשכר העבודה, התייקרות חומרים, מצרכים ו/או ציוד שינויים בשער החליפין, הטלתם או העלאתם של מיסים, היטלים או תשלומי חובה אחרים מכל סוג, בין ישירים ובין עקיפים או מחמת כל גורם נוסף אחר, אלא אם כן נקבע אחרת בנספח הכמויות ו/או נספח המפרטים. התמורה תהא התמורה המלאה אותה תידרש העירייה לשלם לספק תמורת שירותי ההסעדה.

44. למען הסר ספק, מצהיר ומאשר הספק כי יישא לבדו בכל ההוצאות הכרוכות במתן שירותי ההסעדה, לרבות, אך לא רק, הפעלת מטבחיו רכישת ציוד ומצרכים, בישול, חימום, קירור, הובלה ואחסנה.

45. הספק מצהיר ומסכים כי כל מס או היטל או תשלום חובה מכל סוג החלים או יחולו בעתיד על שירותי ההסעדה או חלק מהם, יחולו על הספק וישולמו על ידו בלבד. הספק מאשר ומסכים כי העירייה תנכה מכל סכום שיגיע לו את כל הסכומים שעליו לנכות על פי דין, ובכלל זאת מיסים, היטלים ותשלומי חובה, והעברתם לזכאי תיחשב כתשלום למציע לכל דבר ועניין.

הסבת זכויות וחובות

46. אין הספק רשאי להסב לאחר את החוזה או כל חלק ממנו וכן אין הוא רשאי להעביר ו/או למסור ו/או להמחות כל זכות לפי החוזה, אלא בהסכמת מורשי החתימה בעירייה מראש ובכתב. הספק מצהיר, כי ידוע לו, כי אינו רשאי להסב את החוזה בכל דרך ואופן שהוא.

47. אין הקבלן רשאי למסור לאחר את ביצועה של העבודה כולה או מקצתה, אלא בהסכמת העירייה מראש ובכתב. אולם, העסקת עובדים, בין ששכרם משתלם לפי זמן העבודה ובין ששכרם משתלם לפי שיעור העבודה, אין בה כשלעצמה, משום מסירת ביצועה של העבודה או של חלק ממנה לאחר.

48. נתנה העירייה את הסכמתה להסבת העבודה לאחר, אף שאין היא חייבת לעשות זאת, אין בהסכמתה האמורה כדי לפטור את הספק מאחריותו והתחייבויותיו לפי החוזה, והספק יישא באחריות מלאה ובלעדית לכל מעשה או מחדל של מבצעי העבודה, באי כוחם ועובדיהם.

49. אם תחליט העירייה לאשר לספק למסור לקבלני משנה ביצוע כלשהו בקשר לעבודה או חלק ממנה ואף שאין היא מחויבת לעשות זאת, ותיתן על כך אישור בכתב, לא תימסר העבודה אלא אם אותו קבלן משנה הינו מורשה בהתאם להוראות החוק וזהותו תאושר ע"י העירייה והינו מצויד באישור מתאים כאמור, ועומד בכל התנאים הנדרשים מהספק עפ"י מסמכי חוזה זה. למען הסר ספק מובהר בזאת כי מסירת עבודה כלשהי לקבלן משנה תהיה אך ורק לאחר קבלת אישור העירייה מראש ובכתב.

הפרה יסודית

50. הפר הספק הוראה מהוראות הסכם זה, ולא תיקן את ההפרה תוך 5 ימים מיום קבלת התרעה מאת המפקח ו/או מהעירייה על ההפרה, תהיה לעירייה זכות לביטול ההתקשרות עימו, כמו גם לכל תרופה או סעד אחר על פי דין.

51. הספק מצהיר ומאשר כי היה והפר התחייבותו כלפי העירייה הפרה יסודית, ישלם הספק לעירייה פיצויי מוסכם בסך הערבות המפורטת לעיל, וזאת מבלי לגרוע מזכותה של העירייה לתרופה או לסעד אחר על פי דין. הספק מאשר כי שיעור הפיצוי המוסכם האמור, הינו סביר ונקבע לאחר בחינה ובדיקה מדוקדקת והוא מוותר בזה על כל טענה בעניין זה כלפי העירייה.

תקופת ההתקשרות

52. הספק מצהיר ומאשר כי ידוע לו שתקופת ההתקשרות בינו ובין העירייה תהא לאורך שנות הלימודים התשפ"ב/ג'ד' / 01/09/2024-31/08/2027 וכי לא תהיה הארכה של תקופת ההתקשרות אלא בהודעת העירייה שתימסר בכתב עד 30 ימים לפני תום תקופת ההתקשרות לעיל, והכל בכמוף לדיני המכרזים החלים עליה ובאישור בכתב של מורשי החתימה בעירייה.

53. הספק מסכים ומאשר כי העירייה תהא רשאית לסיים את ההתקשרות כולה או חלקה על פי שיקול דעתה הבלעדי ואף אם הספק לא הפר את התחייבויותיו, בהודעה מוקדמת לספק בת 15 יום מראש ובכתב ולספק לא תהא כל דרישה ו/או טענה ו/או תביעה על כך כלפי העירייה.

שונות

54. הספק מאשר כי שום ויתור, ארכה, הנחה או הימנעות מפעולה במועדה מצד העירייה לא ייחשבו כויתור על זכויות העירייה מכוח ההסכם, אם התקבלה על ידה או על פי דין, ולא ישמשו מניעה לתביעה כלשהי.

55. הספק מצהיר כי הסכם זה נחתם בתחתית כל עמוד בו ובסופו, על ידי מורשה חתימה מטעמו, וכי היא מחייבת אותו לכל דבר ועניין.

56. הספק מסכים ומאשר כי בתי המשפט המוסמכים לדון בהסכם זה וכל הנובע והקשור אליו, הינם בתי המשפט שבמחוז חיפה.

57. כתובות הצדדים לצורכי הסכם זה הן כמפורט בכותרת ההסכם. כל הודעה שתישלח בדואר רשום על ידי צד למשנהו תיחשב כאילו נמסרה לתעודתה עם תום 72 שעות מעת שיגורה, ואם נמסרה במסירה ידנית, עם מסירתה.

ולראיה באו הצדדים על החתום

העירייה

הספק

נקודות לחלוקת מזון

1. מועדונית "שחר" - רחוב ויסברג יחיאל, אור עקיבא (צמוד לבית הספר עציון) - 15 מנות.
2. מועדונית "ויצמן" - רחוב שלמה דרדשתי, אור עקיבא - 15 מנות.
3. מועדונית "אחדות" - רחוב מאיר סטנלי, אור עקיבא - 15 מנות.
4. מועדונית "ארז" - רחוב בלפור, בתוך מתחם אגף השפע וההנדסה באור עקיבא - 15 מנות.
5. מועדונית "קשת" - רחוב הרצוג 7, אור עקיבא - 15 מנות.
6. כיתת CP בית הספר חנה סנש" - רחוב מיכל גלפנשטיין, אור עקיבא - בחגים ובחופשות - 15 מנות.
7. גן מיתר - ביי"ס חנה סנש - 8 מנות יומיות + 8 מנות בחגים : סוכות, חנוכה ופסח.
8. גן ענבל - שכונת היובל רח' שלום עליכם - 8 מנות 8 מנות בחגים : סוכות, חנוכה ופסח.
9. כיתת תקשורת בית הספר שירת היום רח' מור 1 אור ים - בחגים ובחופשות - 7 מנות.
10. גן הפעמון - בשכ' אור ים (פרטי הגן ימסרו בסמוך לפתיחת שנה"ל התשפ"ה) - 8 מנות + 8 מנות בחגים : סוכות, חנוכה ופסח.

סה"כ מנות יומיות - 99 יח'

סה"כ מנות בחגים ובחופשות על פי לוח משרד החינוך : 46 יח'

(נספח א')

שרותי בריאות הציבור המחלקה לבריאות הסביבה

תאריך : יד אייר תשס"ה
23 למאי 2005

הנחיות להזנה במוסדות חנוך, בתי ספר וגני ילדים **עדכון 23.05.05**

ההנחיות להזנה במוסדות חינוך הן חלק מדרישות הפיקוח על מוסדות חנוך של משרד הבריאות ומשרד החנוך - נובמבר 1997.

א. הגדרות

הזנה – כוללת: יצור המזון, הכנתו, אריזתו, הובלתו, אספקתו, מכירתו, אחזקתו וחלוקתו.
ספק מזון – מכין המזון או רוכש מזון שמעביר את המזון לצרכן.
המנהל – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לעניין ההנחיות.

ב. רישוי

1. דרושים רישיונות לכל שלב משלבי ההזנה עפ"י חוק (נספח א').
2. מכין המזון או ספק המזון יהיה חייב ברישיונות עסק והוא ישא באחריות לכל שלבי ההזנה.
3. אין להתקשר עם יצרן / ספק מזון אם הוא נמצא בהליך משפטי או אם הוא מפר את תנאי הרישוי בנושאים של טיפול במזון.
4. כל מכין מזון וכל ספק מזון חייב להעביר אל לשכת הבריאות שבתחומה נמצא העסק ואל לשכת הבריאות שבתחומה הוא מספק את המזון, את הפרטים כדלקמן: מקור הכנת המזון, יעדי אספקת המזון כולל פירוט מספר המנות לכל יעד.

ג. אספקת מזון

1. אספקת המזון תהיה אפשרית באחד האופנים הבאים:
 - 1.1 קייטרינג (הסעדה) בעל רישיון יצרן בתוקף ובעל רישיון עסק בתוקף.
 - 1.2 בית אוכל בתחום המוסד.
 - 1.3 הכנת המזון במטבח המוסד.
 - 1.4 אספקת מזון מעסק עפ"י פריט 4.2 ג' לצו רישוי עסקים התשנ"ה 1995.
2. המזון יסופק תוך עמידה בתנאים הבאים:
 - 2.1 המזון יסופק באריזות המתאימות לתקן ישראלי 5113.
 - 2.2 המזון יסופק כאשר הוא מוכן לאכילה.
 - 2.3 המזון יסופק במנות אישיות ארוזות.
 - 2.4 לאספקת מזון בצובר (תפזורת), יש צורך בקבלת אישור מיוחד ונפרד, מאת המנהל.
 - 2.5 לאספקת מזון קפוא/מצונן הדורש חימום:
 - א. יש צורך באישור מיוחד נפרד מאת המנהל.
 - ב. מזון קפוא ישמר בטמפרטורה של מינוס 12 מעלות צלזיוס לפחות עד לחימומו.

ג. מזון מצונן ישמר בטמפרטורה מרבית של 5 מעלות צלסיוס עד לחימומו.

7. חמום המזון יעשה אך ורק במתקן חימום (לא בארון לשמירת מזון בחום).
- 2.6 לגבי מזון חם, מכין המזון יכניס את המזון המוכן לאריזה מבודדת בטמפ' של $80^{\circ}\text{C} +$ לפחות.
- 2.7 מכין המזון יכניס מדי חם רושמים וממוחשבים למיכלי/מארזי המזון ומדי חם מינימום/ מקסימום באופן מדגמי ומייצג על פי תנאי הרישוי שיקבעו (מותאמים לאותו ספק).
- 2.8 על ספק המזון לשמור את המידע הנרשם ממד החום הרושם הממוחשב למשך 30 יום לפחות. המידע יועמד לרשות נציג משרד הבריאות.
- 2.9 מכין המזון ישמור על כל התייעוד של רכישת חומרי גלם והספקת המזון (כולל תעודת משלוח עם ציון שעת המשלוח וטמפרטורת המזון) למשך 90 יום לפחות.

ד. הובלת מזון.

- על הובלת מזון יחולו הוראות אלה:
1. מזון חם יוחזק בטמפרטורה פנימית של לפחות 70 + מעלות צלסיוס.
 2. מזון קר יוחזק בטמפרטורה פנימית שלא תעלה על 5 + מעלות צלסיוס.
 3. מזון קפוא יוחזק בטמפרטורה פנימית שלא תעלה על 12 - מעלות צלסיוס.
 4. המזון יובל ברכב סגור ובציוד המבטיח שמירת טמפרטורה נאותה, מיכלים שלמים מבודדים בעלי מכסה הנסגר היטב המונעים כניסת זיהום מכל סוג שהוא ואיבוד טמפרטורה של המזון.
 5. סימון הרכב להובלת המזון יהיה בהתאם לתקן ישראלי 1291 .
 6. הציוד או המיכלים יהיו מבודדים ומדופנים בפלסטיק נשלף חד פעמי או שיהיו ניתנים לניקוי לח.
 7. המשטח עליו מובל המזון יהיה ניתן לשטיפה .

ה. קבלת המזון

1. משך הזמן מאריזת המזון עד לצריכתו לא יעלה על 4 שעות.
2. המוסד חייב להיערך לקבלת המזון ושינועו לכתות.
3. יש לדאוג להמצאות עגלות מסוג מתאים ובמספר לפי הצורך.
4. יוקצה חדר נפרד לקבלת המזון.
5. בית הספר ימנה עובד שיהיה אחראי על קבלת המזון עד לחלוקתו לתלמידים.
6. האחראי ינהל יומן בו ירשם: תאריך ושעת קבלת המזון, התפריט, הטמפרטורה במד חום מינימום / מקסימום .
7. המזון יתקבל במארזים נפרדים לכל כיתה.
8. אין לקבל מזון שלא במארז ובטמפרטורה לא מתאימה:
 - א. מזון חם - בטמפרטורה פנימית של לפחות 70 + מעלות צלסיוס.
 - ב. מזון קר - בטמפרטורה פנימית שלא תעלה על 5 + מעלות צלסיוס.
9. המארזים (צידניות, תרמופורטים) ישארו סגורים עד להגשה.
10. דרושה עירנות רישום ומעקב ביחס לילדים שיש להם צרכים תזונתיים יחודיים (כגון: חולי-סכרת, צליאק, צמחוניים, טבעוניים, הפרעות אכילה ועוד).

ו. מקום האכילה

1. יהיה מואר ומאוורר.
2. בסמוך לו ימצאו ברזים לנטילת ידיים, מתקנים לסבון נוזלי ולנייר לניגוב ידיים.
3. בכל כיתה ימצא גליל של שקיות פלסטיק לאיסוף אשפה, האשפה תפונה מיד עם גמר הארוחה למיכל

אשפה מרכזי בחצר (לא בכתות).

4. יש לנקות את הריהוט והחדרים מיד לאחר תום הארוחה.
5. מזון שלא נצרך באותו יום, יושמד.
6. המורים / מחנכים ידאגו לרחיצת ידיים של הסועדים לפני האכילה.
7. במקרה של ריח מוזר, שינוי צבע או מרקם של המאכלים, יש להתייעץ עם מחלקת' התברואה או הרופא הוטרינרי הרשותי ולפעול בהתאם להנחיותיהם.

ז. כללי

1. מזמין שירותי ההזנה יקבע את התפריט עפי הנחיות החוברת "לאכול ולגדול" - מדריך להזנת ילדים ובני נוער במוסדות חינוך.
2. הכנת המזון תהיה לצריכה באותו יום בלבד, אלא אם אושרה מתכונת הפעלה של "בשל צנף".
3. אין לאפשר הספקת מזון באופן אחר מהמפורט בסעיף ג' 1, כגון רוכלות.
4. הציוד או המכלים להעברת המזון לא יאבדו יותר מ- 2 מעלות צלסיוס בשעה.
5. אם מזון מוגש בטיול במקום שמגישים בו מזון דרך קבע, המקום חייב להיות מורשה, בעל רשיון עסק תקף.
6. יש להתאים את הדרישות להכנת מזון במוסד, לדרישות התקנות לרישוי עסקים בבתי אוכל.
7. במידה ואין במוסד תנאים מתאימים לשטיפת כלים, על הספק לספק יחד עם הארוחה סכ"ם חד - פעמי מתאים לילד. במקרה של הגשת מזון בתפוזרת כמפורט בסעיף ג.2. יסופקו גם צלחות חד פעמיות, מצקת וכף הגשה מתאימה.
8. בכל שיטת הגשת מזון יש להקפיד על הגיינת עובדי המטבח ובריאותם

נספח א'

א. שיטות ההזנה - רישוי

סוג הפעולה	פריט בצו רישוי עסקים
הסעדה	4.6 ה'
אחזקת מזון ואחסונו	4.6 ג'
הובלת מזון הפצתו וחלוקתו	4.6 ד'
הגשת מזון - בית אוכל אחר	4.2 ב'

ב. חוקים, תקנות והנחיות לעניין ההזנה

1. תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים לעסקים לייצור מזון) התשל"ב 1972 (סימן י' הסעדה) .
2. חוק רישוי עסקים - תנאי תברואה לבתי אוכל התשמ"ג 1983 ק.ת.4528 .
3. הל"ת - הוראות למתקני תברואה - התשנ"ט 1998 לגבי ברזים, כיורים, ומתקני שירותים .
4. הנחיות לתכנון מוסדות חינוך בתחומי בריאות הסביבה שנערך ע"י משרד הבריאות ומשרד החינוך מנובמבר 1997, לגבי מצב פיזי של המבנים .
5. חוזר מנכ"ל משרד החינוך א' בנושא התזונה בבית הספר מיום 1.9.2000
6. חוק ארוחה יומית לתלמיד - ספר החוקים 1971 מיום כ"ה בטבת התשס"ה 6.2.05

(סמ"ס)

חוזר ראש שירותי בריאות הציבור

משרד הבריאות

י"ב בתמוז, התשע"ה

29 יוני 2015

מס' חוזר: 10/2015

הנדון: הנחיות משרד הבריאות בנושא תזונת ילדים בצהרונים ובמסגרות חינוכיות אחרות "לאכול ולגדול בצהרונים", גילאים 3-10 שנים

תת היחידה המפיצה: המחלקה לתזונה
מילות מפתח: תזונה בריאה, תזונת ילדים, מזון בצהרונים

- מטרה:** לפרט את התנאים הנדרשים למזון מגוון בעל ערך תזונתי נאות המתאים לצרכי ילדים ותלמידים בצהרונים בישראל, על מנת לשמש כקווים מנחים לעוסקים בתחום: מפעלי הסעדה, גורמים המזמינים מזון לצהרונים, מורים, גננות והורים.
- מועד תחולה:** מיידי
- קישור לחוזרים:** אין חוזרים קודמים בנושא זה עד היום. החוזר מבוסס על הנחיות "לאכול ולגדול" עידכוני 2006, 2009, 2012 והנחיות לבתי הספר 2006.
- רקע**

ילדים נמצאים במשך שעות רבות במסגרות חינוכיות המספקות הזנה. במהלך השנים האחרונות, חל גידול במספר הילדים הנמצאים במסגרות חינוכיות שונות. במקביל, חל שינוי בתפיסת בריאות הילד, תוך העברת הדגש בתכניות ממניעת חסרים תזונתיים (מחסור בחלבון לדוגמה) לקידום תזונה נאותה רכישת דפוסי אכילה בריאים ומניעת מחלות כרוניות. כבר מהגיל הרך קיימת חשיבות רבה להקניית הרגלי אכילה נכונים וחינוך לתזונה מקיימת. לפיכך, יש הכרח לאמץ מדיניות שתבטיח אורח חיים פעיל ובריא ו להטמיע סטנדרטים גבוהים של מזון ותזונה בכל הקשור לארוחות ואכילה במסגרות החינוכיות.

סטנדרטים אלו כוללים שמירה על בריאות, בטיחות, איכות וכמות המזון, תברואה, סביבה תומכת ריגשית וחברתית והתאמת הרכב, איכות והרגלי האכילה לפי גיל. קיום הסטנדרטים יאפשר קווים מנחים לצורכי תזונה וחינוך תזונתי של הילדים אשר יישומם צפוי להשליך רבות על בריאות האוכלוסייה בהווה ובעתיד.

מצורף לוח הגדרות מפורט- נספח 2, לצורך הכרת המונחים בהם נעשה שימוש בהנחיות.

5. תמיכה מדעית:

קיים קשר הדוק בין תזונת הילד לבין מיצוי פוטנציאל הגדילה שלו, התפתחותו הפיזית, הקוגניטיבית והרגשית, בריאותו ויכולת הלמידה שלו. תזונה בריאה קשורה לבריאות טובה יותר במהלך החיים; מההיריון דרך הילדות, הבגרות והזקנה. קשרים אלו תורמים לפיתוח ההון האנושי הבריאותי והחברתי של האוכלוסייה בישראל.

היום התרחב הידע על הקשר בין תזונה בריאה לבין מיצוי הפוטנציאל הגנטי והחברתי של ילדים; הדגש הוא על קידום תזונה בריאה, נאותה ומניעת מחלות כרוניות (למשל, עודף משקל, השמנה, עששת שיניים ועוד).

במהלך השנים האחרונות, חל גידול במספר הילדים הנמצאים בצהרונים ובמועדוניות הכוללים הגשת ארוחות. לכן, יש משנה חשיבות להקפדה על תזונה בריאה, דהיינו, לספק מזון מגוון ומאוזן, עשיר בסיבים תזונתיים, דל בשומן ומלח, הכולל ירקות, פירות, בשר, מוצרי חלב, קטניות, דגנים מלאים ואגוזים (מגיל 5). מזונות אלו תורמים לבריאות טובה, לאיכות חיים ואף ליכולת ריכוז טובה יותר בילדים.

התזונה המבוססת על המוצרים שהוזכרו לעיל נקראת דיאטה ים תיכונית. דיאטה זו נחקרה רבות ונחשבת כמונעת מחלות כרוניות האופייניות בעיקר לעולם המערבי.

חינוך תזונתי מבטיח ומקדם הרגלי אכילה בריאים של אוכלוסייה בכלל ובילדים בפרט. על כן יש לפתח, לקיים ולקדם חינוך תזונתי מלווה למסגרת ההזנה. על החינוך התזונתי לעמוד בעקרונות התזונה הבריאה, זאת באמצעות תזונאים/דיאטנים מוכרים על ידי משרד הבריאות שיכולים גם ללוות מקצועית את מפעל ההזנה.

ההנחיות שלהלן מיועדות לכל המסגרות החינוכיות המספקות מזון במהלך שהות הילדים במסגרת. במסגרות המפוקחות על ידי משרד החינוך יתבצע גם פיקוח על ביצוען במסגרת מפעל ההזנה. במסגרות שאינן מפוקחות הן ישמשו כקווים מנחים לגורמים המתקשרים עם ספקי המזון, לצוות החינוכי ולהורים.

ההנחיות מבוססות על ההמלצות התזונתיות לצריכת רכיבי תזונה DRI's (2011-1997)¹, על המלצות ההזנה הבית ספרית בארה"ב² ועל ההנחיות לתזונה נבונה לילדים ובני נוער של משרד הבריאות. הן מתייחסות לגיוון התפריט, לאכילה מסודרת, מדגישות את חשיבות השתייה בכלל ושתיית מים בפרט, שמות דגש על אכילת ירקות, פירות, קטניות ודגנים מלאים. דגש מיוחד ניתן בנוהל זה לתפריט עשיר בברזל בארוחות הצהרים. פירוט הבסיס המדעי להנחיות נמצא בנספח 1 בנוהל זה.

6. פרוט ההנחיות:

עקרונות מנחים בתכנון ובניית תפריט שבועי:

- **הגשת ארוחות בתפוזות** – היתרונות של שיטה זו: שמירה על חוס, הגשה נאותה של מזון, קידום תרבות אכילה שמירה על קיימות סביבתית וחברתית, שמירה על טעם ומרקם המזון.
- מומלץ כי גם עובדי ההוראה יאכלו יחד עם הילדים, וכך ישמשו **כמודל ודוגמא אישית לדפוסי אכילה בריאים.**

¹ ההמלצות התזונתיות לרכיבי תזונה (DRI's 2011-1997)

² המלצות ההזנה הבית ספרית בארה"ב Woo Baidal JA, Taveras EM. Protecting Progress against Childhood Obesity - The National School Lunch Program 2014; nejm.org

• **גיוון בפריטי המזון מתוך מרכיבי הארוחה:**

- א. הגשת פריטי מזון שונים מתוך מרכיבי הארוחה **במהלך היום**. (לדוגמה: ממוצרי חלב בארוחת הבוקר תוגש גבינה לבנה ובארוחת המנחה תוגש גבינת קוטג').
- ב. הגשת פריטי מזון שונים מתוך מרכיבי הארוחה **במהלך השבוע**. (לדוגמה: ממרכיב הדגניים, בארוחת הצהריים ביום ראשון יוגש אורז מלא, ביום שני יוגש קוסקוס מלא, ביום שלישי יוגש מקרוני מחיטה מלאה וכך הלאה).
- ג. יש לגוון כך שמזון מסוים לא יוגש תמיד באותו יום בשבוע. לדוגמה: לא בכל יום שלישי יוגש קוסקוס עם ירקות מהמרק.
- **תדירות הגשת פריטי המזון:** יש לשמור על תדירות הגשת המזון וגודלי מנה כמפורט בטבלאות 1-5 בהמשך.
 - **הקפדה על גיוון בצבעים** בכל ארוחה (לדוגמה: מרק אפונה, קציצות דגים, אורז אדום ושעועית צהובה. ניתן להוסיף צבע למזון על ידי שימוש בעשבי תיבול טריים או בתבלינים, כגון: עירית, טרגון, שמיר, פפריקה מתוקה, קינמון, כורכום).
 - **שיטות בישול:** יש לעשות שימוש במגוון שיטות בישול כמו: אידוי, אפייה, צלייה.
 - **אין להגיש מזון מטוגן.** עיקרון זה ישמר בתכנון כל ארוחה וכן בבניית התפריט השבועי.
 - **ההתאמה בין המנות בארוחה:** מנה עם רוטב (לדוגמה קציצות ברוטב עגבניות) תוגש עם תוספת אשר יכולה לספוג את הרוטב (כגון אורז/ קוסקוס/ פירח).
 - **הצגת המזון בצורות חיתוך שונות:** החיתוך יהיה מותאם ליכולת האכילה לפי גיל; לדוגמה קוביות (סלט ירקות), עיגולים (עיגולי גזר מבושלים), רצועות (חזה עוף/הודו), מחית (פירח).
 - **הקפדה על כללי הכשרות הנדרשת.**
 - **שתייה:** יש להגיש מים - מי ברז בלבד.
 - **אין להגיש שתייה ממותקת.** ניתן להגיש קנקני מים עם קרח גרוס, נענע, לימונית, לואיזה ו/או פלחי לימון.
 - **סוכר:** יש להימנע מתיבול המנות המוגשות בחומרים הבאים: סוכר, סילאן, דבש, סוגי סירופ ואחרים המוספים במהלך הבישול או הכנת המנה.
 - **מלח:** יש להפחית את השימוש במלח בהדרגה. אין להשתמש במזון עשיר בנתרן כגון: אבקות מרק, חמוצים, פיצוחים מלוחים (אין לתת פיצוחים מתחת לגיל 5), קטשופ (כולל מנות אישיות) ותערובות לתיבול.

- **שומנים:** יש להשתמש במנות דלות שומן מן החי ובחלקי בשר בקר רזה. יש להגיש עוף ללא עור.
- השמן המומלץ לבשול ולתוספת לסלט הוא שמן קנולה. יש להעדיף השימוש בשמן לתיבול ולהימנע משמוש בתחליפים כמו רטבים מוכנים, מיונז, חמאה, מרגרינה.
- ספק המזון יהיה בעל רישיון יצרן ואישורים נוספים על פי קביעת שרות המזון הארצי.
- **ילדים בעלי רגישויות מזון:** כדי להבטיח מגוון מזונות יש להקפיד על הכנה והגשת שמונה מנות מוכנות ייעודיות שונות. ספק המנות הייחודיות יהיה מוכר ומאושר לאספקת מנות אלו.
- יש לתכנן את רכישת המזון כך שמספר המנות וגודלן יספיקו לכל הילדים המעוניינים לאכול ושלא יזרקו מנות בגלל עודף.
- **ייעוץ דיאטנית:** ייעוץ בהרכב התפריטים, הבטחת הגיוון במנות איכותיות עשירות חלבון (צמחוניות ובשריות), חישוב הערכים התזונתיים, הקפדה על ערך תזונתי כולל של הארוחות.
- יש לדאוג לכל הילדים המעוניינים גם אילו שאין ידם משגת לשלם על הארוחות יקבלו ארוחה חמה.

עקרונות בעת הגשת המזון בצהרונים

1. יש להקפיד כי הירקות והפירות שיוגשו בגן יהיו טריים ועונתיים.
2. **כל הדגנים יהיו מלאים:** (דגני בוקר לחמים שונים, מאכלי דגנים) תוך שנה מהחלת נוהל זה. במשך השנה יתקיים מעבר הדרגתי לדגנים מלאים.
3. **שימוש בקטשופ:** בשנה הראשונה להחלת נוהל זה ניתן יהיה להוסיף לתפריט קטשופ פעם בשבוע. החל משנת הלימודים אשר תתחיל בספטמבר 2016 לא יוגש קטשופ במהלך הארוחות בבתי הספר (וזאת על מנת לאפשר שינוי הרגלים הדרגתי להגיע להרגלים אכילה בריאים).
4. **אין להמליח את המזון:** אין להשתמש באבקות מרק ואין לעשות שימוש במלחיה בצהרון.
5. **אין להוסיף למזון סוכר** או תחליפי סוכר (דבש, סילאן, סירופ ואחרים).
6. בארוחה צמחונית יש להציע ירק או פרי עשיר בויטמין C לשיפור ספיגת הברזל שמקורו בצומח- ראה פרוט בטבלה 11 "גודל מנה לפירות".
7. ביום בו המנה החלבונית עשויה מקטניות אין לתת תוספת של קטניות.
8. **קטניות:** ניתן להכין תבשילים שונים מקטניות כמו קציצות אפויות, קטניות ברוטב, גולש קטניות ועוד.

הרכב הארוחות; הגיוון וגודל המנות

טבלה 1: ארוחת צהרים לילדים גילאי 3-5 שנים, תדירות וגודל מנות

טבלאות ארוחת הצהרים מותאמות לפי קבוצות גיל. הטבלה מציגה עקרונות עליהם בנוי תפריט המיועד לילדים וכוללת את מרכיבי הארוחה, התדירות של פריטי המזון וגודל המנה להגשה.

מרכיבי הארוחה	פריטי מזון	תדירות ב-5 ימים	משקל פריט מזון לפי גיל בגרם	
			3 שנים	4-5 שנים
מנה עשירת חלבון	חזה הודו/ חזה עוף/ פרגית מנתח שלם	1	60 ג'	80 ג'
	כרעיים (ללא עור ועצמות/שניצל עוף/הודו) מנתח שלם*	1	60 ג'	80 ג'
	בשר בקר: גולש/ טחון	1	60 ג'	80 ג'
	דג ללא עצמות (פילה)/ קציצות דג	1	80 ג'	100 ג'
	מנה צמחונית** קטניות מבושלות: עדשים/אפונה/חמוס/לוביה/שעועית יבשה בצבעים שונים	1	60 ג'	80 ג'
דגניים/קטני ות***	אורז מלא/ גריסים/ קוסקוס/גררי חמוס	2	120 ג'	160 ג'
	חיטה/בורגול/קינואה		100 ג'	130 ג'
	כוסמת/תירס/ספגטי/אורז לבן/ עדשים/פתיתים אפויים/אפונה יבשה	2	80 ג'	110 ג'
	תפוח אדמה / בטטה /שעועית יבשה	1	130 ג'	170 ג'
ירקות	מגוון ירקות (עגבנייה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב)	5	1/2 כוס = 65 ג'	1 כוס = 130 ג'
ירקות מבושלים	מגוון ירקות(גזר, קישוא, דלעת, חציל, שעועית ירוקה וצהובה, כרוב, כרובית, סלרי, תערובת ירקות)	5	1/2 כוס = 80 ג'	1/2 כוס = 80 ג'
פירות	פרי העונה נקי, ללא קליפה וגרעינים	5	1 1/2 יחידה	1/2 יחידה
שתייה	מים	5	חופשי	

* משקל המנה לא כולל את הציפוי.

** מגוון המנות עשירות החלבון הצמחוניות יהיה על פי הגוון שבטבלה 2 של התפריט הצמחוני, הגיוון יהיה לפחות 4 מנות צמחוניות שונות בחודש. כל שבוע תוגש מנה צמחונית אחת שונה בארוחה בשרית.

*** ניתן להגיש דגניים עם קטניות, כמנה מעורבת אחת או בהגשה נפרדת בכמויות ככתוב בטבלה; אין צורך לתת תוספת של קטניות לדגניים ביום בו יש מנה עשירת חלבון צמחונית מקטניות.

טבלה 2: ארוחת צהרים צמחונית - הגדרת תדירות וגודל מנה עשירת חלבון

כמויות		תדירות	פריטי מזון	מרכיבי הארוחה
5-4 שנים	3 שנים			
80 ג'	60 ג'	2	קטניות מבושלות: שעועית יבשה, עדשים, אפונה, חמוס	מנה עשירת חלבון בגרם
80 ג'	60 ג'	1	פתיתי סויה: קציצות	
80 ג'	60 ג'	1	טופו: רצועות/קציצות/גולש/מוקפץ	
100 ג'	80 ג'	1	דג ללא עצמות (פילה) מבושל/קציצות דג מבושלות	
1 כוס	3/4 כוס	2	מידה בנפח (כוס) חיטה/בורגול/קוסקוס אורז מלא/גריסים/מקרוני/תירס ספגטי אורז לבן/כוסמת/פתיתים תפוז/א/בטטה	דגניים בכוס ובגרם
130 ג'	100 ג'			
160 ג'	120 ג'			
110 ג'	80 ג'	1		
170 ג'	130 ג'			
1 כוס = 130 ג'	1/2 כוס = 65 ג'	5	מגוון ירקות נעגביה, חסה, מלפפון, גזר, פלפל בצבעים, קולרבי, כרוב	ירקות חיים
1/2 כוס = 80 ג'	1/2 כוס = 80 ג'	5	מידה בנפח (כוס) ירקות מגוונים מבושלים, מאודים, חיים	ירקות מבושלים בכוס ובגרם
1/2 פרי	1/2 פרי	5	פרי העונה (ראה טבלה 10 לסוגים וגודל מנה) יש להקפיד על פרי עשיר בויטמין C	פירות במנות
		5	מים – חופשי	שתייה כוס

ארוחת צהריים גילאי 6-10 שנים

טבלה 3: ארוחת צהריים בשרית - תדירות וגודל מנה

מרכיבי הארוחה	פריטי מזון	תדירות בחמישה ימים	גילאי 8-6	גילאי 10-9
מנה עיקרית	חזה הודו/ חזה עוף/ פרגית שניצל/ נתח בשר שלם	1	100	120
	כרעיים עוף (עם עור ועצמות)	1	165	200
	קציצות הודו/ בקר, בולונז /	1	100	120
	דג ללא עצמות (פילה) נתח שלם	1	120	150
	קטניות מבושלות*: שעועית יבשה/עדשים/אפונה/חומוס	1	100	120
תוספת 1	אורז/ חיטה/ גריסים/ כוסמת/ בורגול/ קינואה/ קוסקוס/ תירס/ תפוז"א/ פתיתים/ מקרוני/ ספגטי	3	1	1 ½
	דגנים (כמפורט למעלה) אפונה יבשה/ עדשים/ שעועית לבנה/ חומוס	2	1 { 2/3 1/3	1 ½ { 1 1/3
תוספת 2	מלפפון/ עגבניה/ כרוב/ קשוא/ גזר/ פלפל בצבעים/ חסה/ כרובית/ חציל	5	150	150
פירות	תפוח עץ, אגס, אפרסק, משמש, מלון, אבטיח, בננה, תפוז, קלמנטינה	5	1	1
שתייה	מים – חופשי	5		

* בארוחה בשרית כל שבוע תוגש מנה צמחונית אחת שונה. מגוון המנות עשירות החלבון הצמחונית יהיה על פי הרשום בטבלה 4 בתפריט הצמחונית. הגיוון יהיה לפחות 4 מנות צמחונית שונות בחודש. יום בו יש מנה עשירת חלבון צמחונית מקטניות, אין צורך לשלב קטניות ודגנים. ** תוספת 1: ניתן להגיש דגנים עם קטניות, כמנה מעורבת אחת.

טבלה 4: מנות עשירות חלבון, תפריט צמחוני - תדירות וגודל מנות

גודל מנה בגרם גילאי 9-10	גודל מנה בגרם גילאי 6-8	תדירות בחמישה ימים	פריטי מזון	
120 ג'	100 ג'	2	קטניות מבושלות: שעועית יבשה, עדשים, אפונה, חומס- נזיד קציצותמבושלות, גולש	מנה עיקרית עשירת חלבון בגרם
120 ג'	100 ג'	1	פתיתי סויה: קציצות/ בולונז	
120 ג'	100 ג'	1	טופו: רצועות/קציצות/גולש/מוקפץ	
150 ג'	120 ג'	1	דג ללא עצמות (פילה)/ קציצות דג	
1 ½	1	5	אורז/ חיטה/ גריסים/ כוסמת/ בורגול/ קינואה/ קוסקוס/ תירס/ תפוז"א/ פתיתים/ מקרוני/ ספגטי	תוספת 1
150	150	5	מלפפון/ עגבניה/ כרוב/ קשוא/ גזר/ פלפל בצבעים/ חסה/ (כרובית/ חציל) ³	תוספת 2
1	1	5	תפוח עץ, אגס, אפרסק, משמש, מלון, אבטיח, בננה, תפוז, קלמנטינה	פירות
		5	מים – חופשי	שתייה

טבלה 5: גודל מנה לפירות

כל פריט במשקל הרשום תורם כ- 60 קלוריות *פרי עשיר בויטמין C

הפרי	גודל	משקל עם קליפה וגרעין
אגס	1 בינוני	120 גר'
אבטיח ללא גרעינים	2 כוסות	370 גר'
אפרסק	2 בינוניים	150 גר'
בננה	1 קטנה	90 גר'
מלון*	1/3 מלון	180 גר'
משמש	4 בינוניים	140 גר'
מנגו	1/2 קטן	140 גר'
נקטרינה	2 בינוניים	140 גר'
סלט פירות ללא תוספת סוכר	1 כוס	170 גר'
פומלה*	1/2 בינונית	300 גר'
קלמנטינה*	2 יחידות	150 גר'
שזיף	4 בינוני	140 גר'
תפוז*	1 בינוני	150 גר'
תפוח עץ	1 בינוני	120 גר'
מגוון פירות יבשים		50 גר'
תות שדה*	6 בינוניים	120 גר'

המלצות לגבי מכירת מזון במתחם בו מתקיים הצהרון:

אין למכור או להגיש בשטח בית הספר הגנים והצהרונים ממתקים וחיפיים לא בריאים, עתירי שומן, מלח וסוכר, משקאות ומוצרים מתוקים. להלן הפרוט:

- מזונות מטוגנים ועשירים בשומן, כגון צייפס, חטיפים מלוחים, קרקרים מעל 3% שומן, מיני מאפה עשירים בשומן, כגון בורקס, מלאווח, ג'חנון.
- מזון מוכן מראש-מעובד מהחי ומהצומח: נקניקיות, המבוגרים, קבב, שניצלים מעובדים ו/או מטוגנים.
- מזונות עשירים בסוכר כגון: עוגות, עוגיות, רוג'לך, קרואסונים, ופלים, ממתקים, סוכריות ממינים שונים.
- שתייה מתוקה, מיצים, משקאות דיאטטיים, ברד, משקאות אנרגיה.
- מנות אישיות מתועשות להכנה מהירה של מרקם ומאכלים אחרים.

הנחיות כלליות להכנת והגשת מזון:

- המוצרים יהיו טריים, עם סימון תזונתי כנדרש בחוק (למזון ארוז מראש), ויעמדו בתאריך התפוגה.
- יש להבטיח שהטיפול במזון יעשה על פי הנחיות המחלקה לבריאות הסביבה במשרד הבריאות http://www.health.gov.il/hozer/bz17_2011.pdf
<http://www.health.gov.il/hozer/bsv23052005.pdf>
- יש להתעדכן על פי חוזרים אשר יפורסמו מעת לעת על ידי משרד החינוך או על ידי משרד הבריאות.

פרסום הרכב המזון המסופק או הנמכר בתחום המוסד החינוכי

על ספק המזון או גורם המספק או מוכר מזון במוסד החינוכי, בתמורה או שלא בתמורה, לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי – על הספק להוסיף את המידע לפי דרישה המפורט לעיל.

א. מזון המוגש במסגרת הזנה מאורגנת:

1. יש לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי ל-100 גרם מעל גבי אריזת המנה האישית או על גבי מארז הצובר במידה והמזון מסופק בתפוזרת.
2. יש להעביר מידע על הרכב המזון במנה וערכו התזונתי ב-100 גרם למנהל המוסד החינוכי כדי שזה יעבירו להורים.

ב. מזון הניתן למכירה בקיוסקים, במזנון או במכונות אוטומטיות למכירת מזון או שתייה:

1. על הספק או מפעיל הקיוסק לפרסם את הרכב המזון וערכו התזונתי מעל גבי שילוט בולט בצורה ברורה ובהירה במקום נגיש לתלמידים כדי לאפשר לתלמידים לעיין במפרט בעת שהם רוכשים את המזון.
2. יש לפרסם את הרכב המזון או המשקה וערכו התזונתי על גבי המכונה האוטומטית במקום בולט ונראה לעין.
3. חורים יקבלו את הרכב המזון וערכו התזונתי על פי בקשתם למזונות הנמכרים במסגרת החינוכית.

המלצות לאחריות הרשות המקומית

1. הקמת ועדת תזונה ברשות הכוללת את המנהל, או מי מטעמו, אחראי ההזנה, דיאטנית הקייטרינג או הרשות, נציגי צוות הצהרונים, ועד הורים וועד תלמידים.
2. הרשות המקומית והצהרון לא יאפשרו אספקת מזון במסגרת, שאינה עומדת בסעיפים 2 ו-3 לחוק ההזנה.
3. הרשות והצהרון יקבלו מידי הספק הצהרה כי אכן המזון המסופק או הנמכר עומד בדרישות החוק.
4. בתחילת כל שנת לימודים הרשות והצהרון יעבירו מידע לתלמידים ולהורים על ההסדרים המתקיימים במסגרת החינוכית בנוגע להזנה: מהו מבחר והרכב המזון, מחירים ועלויות למנת מזון בהזנה או במכונה אוטומטית.
5. הרשות תרכז דווח מפורט מ-1 בנובמבר כל שנת לימודים, על אופן האספקה של מזון בתחום המסגרות החינוכיות ובו פירוט על ההזנה, שם הספק, הרכב המזון המוגש או נמכר במכונות האוטומטיות. הרשות תפעל ותתריע על כל חריגה בתקנות אלה.

שילוב ועד ההורים במסגרת ההזנה:

ההורים כקבוצה מאורגנת וכפרטים יכולים לקדם את יישום ההזנה במסגרות החינוכיות. בין השאר מומלץ כי יעודדו את הילדים לאכול, לבדוק ולהעביר ממצאים על מזון לא אכיל ולא בטוח, יתמכו בביה"ס או במתנ"ס באירגון ההזנה ברמה שבועית ויומיומית, יבדקו כמה ילדים אוכלים, יהיו בקשר עם נציג הקייטרינג, ישתתפו בבחירת התפריט על פי עקרונות מנחים (במסמך זה) ויתנו משוב חיובי על אכילה, הגשה נאותה ועל הרכב תפריט על פי הנדרש ועוד.

תפקיד הדיאטנית במסגרת מפעל ההזנה:

- בניית פרופיל קהילתי הכולל את קהלי היעד (בתי ספר גנים צהרונים מעונות ואוכלוסיות אחרות), הכרת הצרכים והמאפיינים האחרים, מספר הארוחות הניתנות, שעות שהיה במסגרות, מבחר המזון הקיים, הציוד ויכולות האחסון, הבישול, ההכנה ומקצועיות הטבחים.
- בניית מערך הזנה המעודד קידום תזונה בריאה מקיימת ובטוחה על פי הצרכים התזונתיים של ילדי בית הספר והתייחסות לצרכי צוות בית הספר.
- הרכבת תפריטים, התאמת גודל מנות, יצירת טווח מנות ותחליפים עד שבועיים ללא חזרה.
- חישוב מתכונים ותפריטים מבחינת ערכים תזונתיים, עדכון אחת לשנה.
- הערכת צריכת המזון ותצפיות בנקודות הקצה כולל הובלת המזון.
- הערכת שביעות הרצון של האוכלים, באמצעות איסוף מידע וריאיון המנהלים, המורים/גננות/עוזרות גנות, ההורים.
- ריכוז כשלים/ ליקויים וההנחיות לתיקון הליקויים ומתן מענה לבעיות שעולות בנקודות הקצה.
- חישוב עלויות ביחס לערך התזונתי.
- הדרכת עובדי הקייטרינג.

- הדרכת הצרכנים בנושא המזון המוגש ותרומתו הבריאותית למורים למנהלים לילדים ולהורים, כולל הדרכת עובדי ההוראה בנוגע לאופן הכנסת מזון חדש ולא מוכר לתפריט.
- שותפה לקביעת מדיניות בית ספרית בנושא תזונה.
- שותפה ומובילה את ועדת התזונה של בית הספר.
- ביקורות ופיקוח בנקודות קצה (בבתי הספר).
- להיות מעורבת עם הצוות שעובד על תכנון עצי מוצר ולבצע בקרה על חומרי הגלם שמשמשים לארוחה.

ילדים עם צרכים תזונתיים ייחודיים

בכל המקרים הבאים יש צורך בהתייעצות עם דיאטנית מומחית בתחום המחלה הספציפית לצורך התאמת תפריט אישי. התפריט וההסבר על המחלה והתנהלות היומיומיים יעשו במערכות הרפואה בבתי החולים או בקהילה. ילד עם אחד מהצרכים הבאים יגיע לצהרון מצויד בתפריט ייעודי מותאם שהוכן ע"י דיאטנית, והצהרון יגיש את הארוחות בהתאם לתפריט זה.

רגישות ואלרגיה למזון:

תגובות של הגוף לרכיב במזון הגורם לתופעות של פריחה, שלשולים הקאות עד לסכנת חיים. קימות רגישויות ואלרגיות לחלב, שומשום, לבוטנים, לביצה, לדגים ועוד. ילד שאובחן ע"י רופא אלרגולוג חייב להצטייד באישור מתאים ולידע את בית הספר בנדון. המזון שילד זה מקבל יהיה מותאם לצרכיו ולסוג האלרגיה שלו. יש הכרח להכין את המזון ללא חשיפה לאלרגן המסוים ולהבטיח אי חשיפה משנית של המזון במפעל הייצור. המזון יהיה ארוז ומסומן עם שם הרכב המזון המיוחד.

צליאק:

הצליאק ידועה גם בשמות דגנת וכרסת. מאופיינת בתסמינים במערכת העיכול כתוצאה מנוק דלקתי לרירית המעי ופגיעה ביכולת הספיגה, הנובעת מאכילת מזון המכיל את חלבון הגלוטן. גלוטן הוא חלבון שנמצא בחיטה, שעורה, שיפון ושיבולת שועל – יחד עם זאת המעוניינים לצרוך שיבולת שועל, יצטרכו לעשות מעקב הדוק אחר תסמינים ורמת נוגדנים בדם.

הטיפול בצליאק - דיאטה נטולת גלוטן לכל החיים. יש להימנע מכל מזון המכיל מעל 20ppm (חלקים למיליון) של גלוטן. בנוסף יש להימנע ממזונות המכילים שרידים מזעריים של גלוטן עקב שימוש בתהליך הייצור שאינו מבוקר דיו, או מזיהום משני.

מזונות מקבוצת הדגנים המותרים לחולי צליאק: כוסמת, קינואה, דורה, אורז, טף, תירס, תפוחי אדמה, טפיוקה, אמרנט ודוחן. ניתן להשתמש בקמח ללא גלוטן, קמח אורז, קמח סויה, קמח חמוס וקמח תירס.

מזון לחולי צליאק ניתן לרכוש מחברה המתמחה בייצור מזון ללא גלוטן ובתנאי שעמד בעקרונות הגיון וההזנה הבריאה.

סוכרת נעורים

מאופיינת בחוסר תפקוד של הבלבב ואי יצירת אינסולין וכתוצאה מכך הילדים מקבלים אינסולין חיצוני בהזרקה או במשאבה בהתאם לערכי הסוכר וצריכת המזון. ילד שאוכל ארוחה מאוזנת ומגוונת המספקת את 5 הקבוצות העיקריות (ללא חטיפים וממתקים) ומקפיד על שעות ארוחה קבועות שהותאמו לרמת הסוכר והאינסולין שמקבל, ונמצא במעקב ביחידה לסוכרת, ישמור על איזון.

מחלות מטבוליות

קיימות מספר מחלות מטבוליות המחייבות התייחסות תזונתית ייחודית, ועל הדיאטנית המטפלת להתאים את התזונה להנחות את חברת ההסעדה בבניית תפריט מותאם אישית.

טבעונות

טבעונות היא תזונה שאינה מכילה כלל מוצרי מזון מהחי ומגוון המזון מצומצם יותר. על כן הניזונים מטבעונות מוחלטת עלולים לסבול ממחסורם תזונתיים חיוניים. אוכלוסייה זו צריכה לקבל הדרכה תזונתית מפורטת מידי דיאטנית/תזונאית שגם תנחה את ספק המזון.

7. סימוכין:

- לאכול ולגדול מדריך להזנת תינוקות, פעוטות וילדים במסגרות חינוכיות 2015
- לאכול ולגדול מדריך להזנת תלמידים במסגרות חינוכיות 2015.

8. המלצותינו לאחר איות ליישום בקרה ואכיפה:

- רשות השלטון המקומי, רשויות מקומיות ומי שנבחר והוסמך על ידם.
- הורים לילדים בצהרונים יכולים לסייע בשמירה על הגשת ארוחות נאותות.
- גופים המיועדים לעשות שימוש בהנחיות נוהל זה. חברות הסעדה, חברת המתנסים, משרדי ממשלה, מסגרות פרטיות, דיאטנים, הורים.

בכבוד רב,

פרופ' איתמר גרוטו
ראש שרותי בריאות הציבור

9. נספחים:

נספח 1 - הבסיס המדעי להנחיות

טבלה 1: המלצה לתכולת אנרגיה ולרכיבי תזונה נוספים לפי גיל לארוחת צהרים^{1, 2}:

גילאים שנים	צריכת אנרגיה יומית קלוריות	אנרגיה	רמת פחמימה בגרם	רמת שומן גרם	ברזל מ"ג	נתרן מ"ג
3	1400	490	67	16	4	330
4-5	1400-1700	520	71	17	5	400
6-8	1700-1500	550	76	18	5	400
9-13	2200-1900	680	93	22	4	500
14-18	2900-2200	850	117	28	6.5	500

¹ ההמלצות התזונתיות לרכיבי תזונה (DRI's 2011-1997)

² המלצות החזנה הבית ספרית בארה"ב Woo Baidal JA, Taveras EM. Protecting Progress against Childhood Obesity - The National School Lunch Program 2014; nejm.org

טבלה 2 – סטנדרטים תזונתיים לתפריט ארוחת הצהרים לפי גיל

אנרגיה	33% מסך האנרגיה היומית המפרטת בטבלה 1
ברזל	50% מהצריכה היומית המומלצת
רמת שומן בארוחה	25%-30% מהקלוריות
רמת שומן רווי בארוחה	עד 10% מסך השומן
רמת פחמימה בארוחה	50-55% מהקלוריות
כמות מלח בארוחה *	2 גרם (780 מ"ג נתרן)

* הרמות המצוינות יכנסו לתוקף החל משנת 2017 בעקבות התקדמות התוכנית הלאומית להפחתת נתרן במזון בישראל.

טבלה 3 - סטנדרטים נדרשים להגדרת מנות עשירות חלבון (100 גרם מוכן לאכילה)

כל מנה עשירת חלבון תכיל לפחות את כמות החלבון והברזל, ולא יותר מכמות השומן והנתרן, ב-100 גרם מזון מוכן לאכילה כפי שרשום בטבלה 3 :

נתרן במ"ג	ברזל במ"ג	שומן בגרם	חלבון בגרם	
400	2.0-3.5	6-13	24-29	בשר בקר/הודו/עוף *
400	1.3-2.3	13-20	16-19	בשר טחון: בקר/הודו/עוף *
200	1.1-1.4	10	18-20	דג*
250	1.8-2.0	10-15	13-18	מנה צמחונית

*חלבון מן החי בלבד

טבלה 4 - כמות השמן המחושבת בארוחה לפי גיל

חישוב הערך התזונתי של הארוחה כולל שמן כחלק מהמזון המבושיל, ותוספת של שמן לסלטים. הכמות מפורטת בטבלה להלן:

חלוקה	גר' שמן בארוחת צהרים	גיל
5 גר' לסלט + 5 גר' לבישול	10 גר'	3-5
5 גר' לסלט + 10 גר' לבישול	15 גר'	6-8
5 גר' לסלט + 15 גר' לבישול	20 גר'	9-18

נספח 2 - הגדרות

הגדרות במסמך זה :

- "תפריט" – רישום המזון המוגש לפי ארוחות בגיוון מרבי לאורך פרק זמן שנקבע מראש (שבוע שבועיים חודש). התפריט כולל גיוון פריטי המזון, ופירוט הרכב המנה/אופן ההכנה.
- "הרכב תפריט" – מרכיבי הארוחה ופריטי מזון במבנה שבועי הכולל ארוחה או ארוחות לאורך היום.
- "גודל מנה" – כמות במשקל ולעיתים בנפח, של כל פריט מזון בכל ארוחה. גודל המנה נקבע לפי גיל הילדים.
- "ערך תזונתי" – רכיבי תזונה (חלבון, שומן, פחמימות, ויטמינים ומינרלים) ואנרגיה של כל פריטי המזון המרכיבים את הארוחה, בדומה לסימון התזונתי הנמצא על כל מזון ארוז משוק.
- "הרכב המזון המאושר להספקה או למכירה בתחום מוסד חינוך" - סוגי המזון, הגיוון היומי והשבועי, מבנה התפריטים, גודל המנות, דרכי הבישול והשימוש במוצרים מותרים בלבד כולם יפורטו בהנחיות שבהמשך.
- "כוס" – כוס מדידה/ ספל, בנפח 240 מ"ל
- "לחם מקמח מלא" – לחם המכיל את הדגן בשלמותו.
- "דגן מלא" – אורז מלא, חיטה בשלמותה, כוסמת, בורגול קוסקוס מלא ועוד.
- "דיאטן/תזונאי" – בוגר תואר ראשון בתזונה במוסד מוכר סיים הכשרה מקצועית כחוק וקיבל תעודת עיסוק.
- "מפקח" – דיאטן/תזונאי שעבר הכשרה בנושא בניית תפריט למוסדות חינוך, הוכשר לבצע ולנהל את הפיקוח לאורך שרשרת המזון עד לצלחת כולל בדיקת שאריות.
- "מזון מעובד" – א. בשר מעובד- בשר שעבר שינוי כימי או הוזרק לו נוזלים ופוספטים ועבר שינוי הרכב או בשר שעובד יחד עם חלקי בעלי חיים או מזון אחר לצורך הכנת מזון למאכל אדם (למשל נקניקים, נקניקיות, שניצלונים); ב. מזון מעובד שאינו בשר/תחליפי בשר (למשל כתיתות, שניצלוני ירקות, תירס, תפ"א); ג. מזון מעובד כתוספת לארוחה/כתחליף דגנים (למשל, אבקות פירה, מנות חמות / מנות מהירות הכנה (אינסטנט).
- "חטיף" – חטיף בוטנים/ חטיפי דגנים/ חטיפים מתובלים/ מטוגנים/ מומלחים/ מומתקים.